

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení stavu elektronických podání při správě daní
Evaluation of Electronic Submissions for Tax Administration

Student:	Kateřina Marková
Vedoucí bakalářské práce:	doc. Ing. Petr Tománek, CSc.

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Kateřina Marková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Zhodnocení stavu elektronických podání při správě daní
Evaluation of Electronic Submissions for Tax Administration
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Finanční správa a možnosti komunikace
3. Analýza právního a reálného stavu elektronických podání správy daní
4. Zhodnocení právního a reálného stavu elektronických podání správy daní
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KOPŘIVA, Miloslav a Jaroslav NOVOTNÝ. *Manuál k daňovému řádu*. 2., rozšíř. a aktualiz. vyd. Ostrava: Sagit, 2013. 927 s. ISBN 978-80-7208-947-5.

MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. 2., podstatně přeprac. a rozšíř. vyd. Praha: Leges, 2012. 464 s. ISBN 978-80-87576-36-6.

VANÍČEK, Z., P. MATES a T. NIELSEN. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde Praha, 2014. 559 s. ISBN 978-80-7201-944-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Petr Tománek, CSc.**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 11.05.2018

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou svou bakalářskou práci vypracovala samostatně, výhradně s použitím pramenů uvedených v seznamu literatury, přiložené přílohy samostatně doplnila a upravila.

V Ostravě dne: 11. 05. 2018

Kateřina Marková

OBSAH

1	Úvod.....	5
2	Finanční správa a možnosti komunikace	7
2.1	Finanční správa	7
2.2	Daně a správa dani.....	8
2.3	Struktura Finanční správy České republiky	12
2.3.1	Ministerstvo financí ČR	12
2.3.2	Generální finanční ředitelství.....	13
2.3.3	Odvolací finanční ředitelství	14
2.3.4	Finanční úřady	14
2.4	Komunikace	15
2.5	Základní informační systémy finanční správy a možnosti komunikace	17
2.5.1	Automatizovaný daňový informační systém – ADIS.....	18
2.5.2	Daňový portál	19
2.5.3	Datové schránky	20
3	Analýza právního a reálného stavu elektronických podání správy daní	25
3.1	Právní úprava elektronického podání správy daní	25
3.1.1	Právní úprava elektronického podání dle daňového řádu	26
3.1.2	Zvláštní úprava pro podání daně z přidané hodnoty	30
3.2	Vady podání a sankce za nesplnění povinností.....	32
3.3	Elektronická podání doručená Finanční správě v ČR	33
3.3.1	Daňová přiznání podána v ČR u vybraných daní	37
3.3.2	Uplatňování elektronického podání podle typu subjektů	38
4	Zhodnocení právního a reálného stavu elektronických podání správy daní ...	40
4.1	Zhodnocení celkového vývoje počtů elektronických podání	40
4.2	Zhodnocení podaných daňových přiznání u vybraných daní	41
4.3	Zhodnocení uplatňování elektronických podání dle typu subjektu	45

4.4 Výhody a nevýhody elektronického podání	47
5 Závěr.....	49
Seznam použité literatury	51
Seznam zkratk.....	54
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	1
Seznam příloh	2

1 ÚVOD

V současné době si už moc dobře neumíme představit život bez moderních technologií a elektronické komunikace. Většina lidí ke každodenní činnosti používá počítač, chytrý telefon a je připojena k internetu, ať už v zaměstnání nebo v soukromém životě. S větší technickou zručností uživatelů, vzniku nových možností komunikace, snadné dostupnosti k informacím, jejich výměně a sdílení je společnost tlačena více a více do virtuálního světa. Výhodou elektronické komunikace je snadná dostupnost a rychlost přenosu dat. Pochopitelné jsou tedy snahy Finanční správy České republiky držet krok s dobou, usnadnit jednání a komunikaci s daňovými subjekty, formou zavádění nových zákonů, vylepšováním dostupných technologií a systémů.

Práce je zaměřena na elektronickou komunikaci s finanční správou při správě daní, její vývoj a současné právní úpravy. Elektronizace finanční správy je stále velmi aktuální téma, které se dotýká mnoha daňových subjektů, ale i nových postupů pro správce daně.

Cílem práce je analýza a zhodnocení elektronických podání při správě daní, s využitím aktuálních právních předpisů, knižních publikací, výročních zpráv Finanční správy České republiky, informací o činnosti finanční správy a celkové zhodnocení vývoje elektronických podání správy daní v České republice.

V teoretické části se práce zabývá základními pojmy a popisem finanční správy. Představením hlavních cílů Finanční správy České republiky, organizační strukturou, působností jednotlivých orgánů. Vymezením pojmů jako je správa daní, daně a fungování celého systému. Důležitým bodem je primární vysvětlení pojmu „KOMUNIKACE“, podrobnější zaměření na informační systémy finanční správy a možnosti elektronické komunikace.

Další část práce kombinuje teoretická a praktická hlediska, se zaměřením na analýzu právního a skutečného stavu elektronických podání. V analýze je rozebrána současná legislativní úprava daňového řádu, zákon o dani z přidané hodnoty a povinnost elektronického podávání při správě daní. V textu je upozorněno na důležité body spojené s používáním datové schránky, sankce za nedodržení právních předpisů a analýza celkového stavu elektronických podání doručených za určité období a vybraných daní.

Závěrečná část bakalářské práce je zaměřena na zhodnocení elektronického podávání při správě dani. Hodnocen je počet elektronicky doručených písemností finanční správě jednotlivě z pohledu vybraných daní nebo celkového vývoje a typu subjektu. Rovněž je poukázáno na výhody elektronické komunikace s Finanční správou ČR a její případné nevýhody.

2 FINANČNÍ SPRÁVA A MOŽNOSTI KOMUNIKACE

2.1 Finanční správa

Finanční správa je nedílnou součástí veřejné správy, která zasahuje nejen do oblasti veřejných financí, ale i do mnoha různorodých společenských vztahů, které mohou ovlivnit stav veřejných peněžních fondů. Je to institut, který je ve všech oblastech vykonavatelem veřejného finančního práva, v odborné literatuře nemá podrobnější teoretické rozpracování, a to z důvodu, že stojí na hranici dvou právních odvětví. Finanční správu můžeme definovat jako *soustavu správních orgánů správy daní*¹, která je uskutečňována finanční a právní činností státu. Cílem finanční činnosti je shromažďování finančních prostředků ve veřejných fondech, ve výdajových a neutrálních činnostech, které primárně nemění množství prostředků ve fondech. Správní činnosti jsou dále rozděleny na aktivní a pasivní. U vykonávání aktivní správní činnosti je nositelem veřejná správa státními nebo veřejnoprávními institucemi. Pasivní správní činnost je dohled nad činností adresátů veřejné správy.²

Hlavní činností Finanční správy České republiky je správa daní, a také vykonává široké spektrum dalších agend.

Základní agendu tvoří:

- daň z příjmů fyzických a právnických osob (zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů),
- daň z přidané hodnoty (zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů), DPH je paralelně spravována též Celní správou České republiky,
- daň silniční (zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů),
- daň z nemovitých věcí (zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů),
- daň z nabytí nemovitých věcí (zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí),

¹ §1 odst. 1 Zákon č. 456/2011 Sb. o Finanční správě České republiky ve znění pozdějších předpisů

² MRKÝVKA, Petr. Finanční právo a finanční správa díl I. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 381 s. ISBN 80-210-3578-1, s.107–111

- daň z hazardních her (zákon č.186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů).³

Správu daní nevykonává jen finanční správa, ale i *celní správa*, která zajišťuje správu spotřebních, ekologických daní a části daně z přidané hodnoty, a to dovoz zboží ve vybraných případech.

Spotřební daně se v České republice vybírají od roku 1993 nejprve dle zákona č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních. Se vstupem České republiky do Evropské unie (dále jen „EU“) v roce 2004 bylo zapotřebí upravit problematiku spotřebních daní, tak aby byla slučitelná s právní úpravou členských zemí EU. Na základě těchto úprav vznikl zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních a od 01.01.2004 jsou jediným správcem spotřebních daní celní orgány.

Předmětem spotřebních daní jsou dle ustanovení § 1 odst. 2:

- daň z minerálních olejů,
- daň z lihu,
- daň z piva,
- daň z vína a meziproductů,
- daň z tabákových výrobků,
- daň ze surového tabáku.⁴

Ekologické daně jsou nástroje, které umožňují zahrnutí škod, které způsobuje lidská činnost životnímu prostředí, do cen produkce. Tyto daně jsou upraveny v zákoně č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů ve znění pozdějších předpisů v částech 45–47.

Rozlišujeme daně:

- daň ze zemního plynu a některých dalších plynů,
- daň z pevných paliv,
- daň elektřiny.

2.2 Daně a správa daní

Daně patří mezi nejvýznamnější příjmy veřejných financí, členíme je na příjmy přímo daňové nebo příjmy daňového charakteru jako jsou poplatky, cla, odvody nebo

³ Daně | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 08.02.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane>

⁴ § 1 odst. 2 Zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

pojistné apod. Pojem *daň* má právní i ekonomické vymezení, ale v českém právním prostředí není nijak přesně definována. Většina odborných knih definuje daň jako povinnou, nedobrovolnou, nenávratnou, neekvivalentní, zákonem stanovenou sazbu. Daň pravidelně odčerpává část nominálního důchodu ekonomického subjektu ve prospěch veřejného rozpočtu. Povinnost hradit daně je stanovena zákonem, až na zákonem stanovené výjimky, jako jsou slevy na dani, různá osvobození, kterými se lze vyhnout placení daní daňovým subjektem. Znakem daní je jejich pravidelnost, což je u většiny daní zdaňovací období, za které se platí daň. Nicméně jsou i některé daně vyměřovány jednorázové, které vznikají za určitých právních skutečností.⁵ Pro účely daňového řádu jsou daně peněžitá plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek a peněžitá plnění v rámci dělené správy.

Máme tři základní funkce daní:

- fiskální,
- regulační,
- stimulační.

Fiskální funkce je převažující a cílem je zajištění příjmů státu nebo jiným veřejnoprávním korporacím. Prostřednictvím daní lze účinně ovlivňovat činnost ekonomických subjektů a regulaci důchodů tzv. Lafferovou křivkou

Regulační funkce neboli redistribuční je úzce spojená s fiskální funkcí, a to ovlivňováním celkové ekonomiky nebo jen selektivní části hospodářství. Stát chce prostřednictvím těchto zvláštních daní omezit určité aktivity, regulovat jejich spotřebu např. kouření, alkohol, emise a další.

Stimulační funkce je opakem regulační funkce, je to využívání daňových nástrojů k ovlivnění činnosti ekonomických subjektů a tempu jejich rozvoje, a to za účelem je povzbudit nebo utlumit rozdílným daňovým zatížením.⁶

Základním procesním předpisem je daňový řád, který upravuje postup správy daní. Cílem správy daní je správné stanovení a zajištění daní, jakož i zabezpečení jejich úhrad. Základem pro správné zajištění a stanovení daně je podání řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení daňovým subjektem. Daňové tvrzení zahrnuje daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování daně. Mezi dodatečné

⁵ MRKÝVKA, Petr. Finanční právo a finanční správa díl II. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 381 s. ISBN 80-210-3579-X, s4–8

⁶ RADVAN, Michal. Daně a správa daní. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015, 129 s. Učebnice Právnické fakulty MU, sv. č. 503. ISBN 978-80-210-7746-1. s.12

daňové tvrzení patří dodatečné daňové přiznání, následné hlášení a dodatečné vyúčtování.⁷

Předmětem správy daně dle daňového řádu jsou příjmy nebo snížení příjmů veřejných rozpočtů. Veřejným rozpočtem dle tohoto zákona se rozumí:

- státní rozpočet, státní finanční aktiva nebo rezervní fond organizační složky státu,
- rozpočet územního samosprávného celku,
- rozpočet státního fondu nebo Národní fond,
- rozpočet Evropské unie,
- rozpočet stanovený zákonem.⁸

Daňový proces je dle úprav daňového řádu širší okruh vztahů než čistě jen vztah mezi správcem daně s daňovým subjektem. Daňový proces zahrnuje postupy všech účastníků daně, tedy i postupy v rámci vztahu poplatníka a plátce k jedné dani, nikoliv jen postupy daňového subjektu vůči správci daně. Naopak nejužším pojmem je **daňové řízení**, jde o vztah konkrétního správce daně s konkrétním daňovým subjektem, řízení je vedeno o určité dani a za dané zdaňovací období. Daňovým řízením se rozumí vydávání jednotlivých rozhodnutí v dílčích daňových řízeních.⁹

Správu daní vykonává orgán veřejné moci správcem daně, a to v rozsahu, v jakém mu byla svěřena zákonem nebo na základě zákona. Správce daně vykonává svou působnost prostřednictvím úředních osob. Vymezením pravomocí v daňovém řádu správce daně vede daňová řízení, provádí vyhledávací činnost, kontroluje a vyzývá k plnění povinností osob zúčastněných na správě daní a zabezpečuje placení daní. Osobou zúčastněnou na správě daní je daňový subjekt nebo jeho zástupce, správce dědictví a insolvenční správce. Daňovým subjektem je poplatník nebo plátce daně. Poplatníkem je osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony podléhají zdanění. Plátce daně je osoba odpovědná za sražení a odvedení daně od poplatníka. Při správě daní a vedení daňového řízení, správce daně postupuje v souladu se zákony a jinými právními předpisy. Velmi důležitými body pro správu daní jsou základní zásady správy daní, tyto zásady jsou zakotveny v § 5-9 daňovém řádu. Jsou to obecné právní principy a zásady, které jsou důležitým nástrojem ke správné

⁷ §1 odst. 1-3 Zákona č 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁸ § 2 odst. 1-2 Zákona č 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁹ RADVAN, Michal. Daně a správa daní. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015, 129 s. Učebnice Právnické fakulty MU, sv. č. 503. ISBN 978-80-210-7746-1. s. 105

interpretaci ustanovení všech daňových zákonů, při jejichž aplikaci, je důležité neustále je mít na zřeteli.¹⁰

Zásada zákonitosti – daně lze stanovit pouze na základě zákona v rámci legislativního procesu a zákonem stanoveného postupu.

Zásada legální licence – správce daně uplatňuje pravomoc pouze k těm účelům, ke kterým mu byla svěřena, a to zákonem nebo na základě zákona.

Zásada zdrženlivosti a přiměřenosti – v souladu s právními předpisy, správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob.

Zásada procesní rovnosti – rovná procesní práva a povinnosti mají všechny osoby zúčastněné na správě daní.

Zásada spolupráce (součinnosti) – osoby zúčastněné na správě daní a správce daně vzájemně spolupracují, součinnost je nejen právem, ale i povinností všech osob zúčastněných na správě daní.

Zásada poučovací – zúčastněným osobám správce daně poskytne přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, jedná se o procesní poučení.

Zásada vstřícnosti a slušnosti – tato zásada dopadá na obě strany, osoba zúčastněná na řízení očekává profesionální přístup správce daně, vstřícnost, ale sama by se měla před správním orgánem vyvarovat hrubostí a nezdvořilosti.

Zásada rychlosti – správce daně postupuje bez zbytečných průtahů a odkladů.

Zásada hospodárnosti – postupuje se tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady.

Zásada volného hodnocení důkazů – je na úvaze správce daně posouzení důkazů, zdali mají dostatečnou kvalitu v dostatečné kvantitě k prokázání dostatečného skutkového stavu, při hodnocení důkazů z procesu dokazování není správce daně vázán žádnými předem stanovenými pravidly, potřebných k prokázání určité skutečnosti nebo míry jejich věrohodnosti.

Zásada legitimního očekávání – je kladen důraz, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly a daňové subjekty dosáhly stejného výsledku.

Zásada materiální pravdy – při správě daní má přednost obsah před formou, tudíž správce daně vychází ze skutečného obsahu právního úkonu.

¹⁰ KOPŘIVA, Miloslav a Jaroslav NOVOTNÝ. Manuál k daňovému řádu: [výklad k jednotlivým ustanovením zákona, rozdíly proti zákonu o správě daní a poplatků, judikatura, příklady: zapracování změn účinných od 1.1.2013]. 2., rozš. a aktualiz. vyd. Ostrava. ISBN 978-80-7208-947-5 s.21–29; 45–46

Zásada neveřejnosti a mlčenlivosti – je to specifická zásada pro správu daní, správa daní je neveřejná a osoby zúčastněné na správě daní jsou povinny zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti se správou daní dozvěděly.

Zásada oficiality a zásada vyhledávací – správce daně soustavně zjišťuje předpoklady pro vznik a existenci daňové povinnosti, správce daně je povinen zahájit řízení z moci úřední, pokud nebyly řádně daňovým subjektem splněny povinnosti.

Shromažďování osobních a jiných údajů – toto ustanovení upravuje obecně rozsah oprávnění správce daně ke shromažďování údajů, je striktně stanovený rozsah, využitelnosti získaných informací při správě daní.¹¹

2.3 Struktura Finanční správy České republiky

Ve finanční správě jsou neméně důležité také předpisy upravující organizaci, postavení, věcnou a územní působnost těchto orgánů. Stěžejními zákony jsou zákon č. 456/2011 Sb. o Finanční správě České republiky (dále jen „ZoFS“) ze dne 23. prosince 2011, kterým byl nahrazen původní zákon o územních finančních orgánech, zákon č. 234/2014 Sb. o Státní službě nebo Organizační řád Finanční správy České republiky. Dle § 1 odst. 2 ZoFS jsou *„Jako orgány Finanční správy České republiky (dále jen „orgány finanční správy“) se zřizují Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady, které jsou správními úřady a organizačními složkami státu.“* Ve finanční správě jedinou organizační jednotkou státu s postavením účetní jednotky je Generální finanční ředitelství; Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady mají status vnitřních organizačních jednotek.¹²

2.3.1 Ministerstvo financí ČR

Ministerstvo financí je ústředním orgánem státní správy pro státní rozpočet republiky, státní závěrečný účet republiky, státní pokladnu České republiky, finanční hospodaření, finanční kontrolu, účetnictví, audit a daňové poradenství, finanční trh s výjimkou doзору nad kapitálovým trhem v rozsahu působnosti Komise pro cenné papíry, daně, poplatky a clo, věci devizové včetně pohledávek a závazků státu vůči zahraničí, ochranu zahraničních investic, pro tomboly, loterie a jiné podobné hry, hospodaření s majetkem státu, privatizaci majetku státu, pro věci pojišťoven,

¹¹ KOPŘIVA, Miloslav a Jaroslav NOVOTNÝ. Manuál k daňovému řádu: [výklad k jednotlivým ustanovením zákona, rozdíly proti zákonu o správě daní a poplatků, judikatura, příklady: zapracování změn účinných od 1.1.2013]. 2., rozš. a aktualiz. vyd. Ostrava. ISBN 978-80-7208-947-5 s.30–42

¹² KRUPÍČKOVÁ, Lenka a Ondřej TRUBAČ. Zákon o Finanční správě České republiky: komentář. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 116 s. ISBN 978-80-7478-444-6. s.1

penzijních fondů, ceny a pro činnost zaměřenou proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. Zajišťuje členství v mezinárodních finančních institucích a finančních orgánech jako jsou například Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), Evropské unie a dalších mezinárodních organizací, pokud toto členství nepřísluší výlučně České národní bance, koordinuje příjem zahraniční pomoci. Ministerstvo je organizačně rozděleno do devíti sekcí, která řídí ministr financí.¹³

2.3.2 Generální finanční ředitelství

V působnosti Generálního finančního ředitelství je celé území České republiky, Generální finanční ředitelství sídlí v hlavním městě Praha.¹⁴ Centrální řídicí jednotkou finanční správy, pro účely zákona o státní službě (§ 10 a 16) je Generální finanční ředitelství, bezprostředně nadřízeným služebním orgánem Odvolacího finančního ředitelství, ale také finančního úřadu a zajišťuje funkci služebního úřadu v organizačních věcech služby. Vykonává působnost správního orgánu nejbližší nadřízeného Odvolacímu finančnímu ředitelství, provádí řízení o správních přestupcích a provinění, vykonává působnost ústředního kontaktního orgánu při vzájemné mezinárodní výměně informací v rámci správy dani, podílí se na přípravě právních předpisů, zabezpečování analytických a koncepčních úkolů, sjednávání mezinárodních smluv a rozvojem mezinárodní spolupráce, jakož i zajišťování úkolů, které vyplývají z mezinárodních dohod a z členství v mezinárodních organizacích, vede centrální evidence a registry finanční správy. Dále z pověření Ministerstva financí vykonává působnost ústředního kontaktního orgánu při vymáhání některých finančních pohledávek, přezkoumává hospodaření krajů, hlavního města Prahy a regionálních rad regionů soudržnosti, vykonává dozor nad přezkumem hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí městských částí hlavního města Prahy.¹⁵

Generální finanční ředitelství řídí generální ředitel. Generálního ředitele zastupuje zástupce generálního ředitele, organizační útvary tvoří sekce, odbory,

¹³ Hlavní činnosti | Základní informace | Ministerstvo financí ČR. Ministerstvo financí ČR [online]. Copyright © 2005 [cit. 04.02.2018]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/hlavni-cinnosti>

¹⁴ § 2 odst.1-2 Zákon č. 456/2011 Sb. o Finanční správě České republiky ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ § 4 odst.1-3 Zákon č. 456/2011 Sb. o Finanční správě české republiky ve znění pozdějších předpisů

oddělení a Kancelář generálního ředitele, jsou v přímé řídicí působnosti generálního ředitele.¹⁶

2.3.3 Odvolací finanční ředitelství

Stejně jako Generální finanční ředitelství i Odvolací finanční ředitelství vykonává celorepublikovou působnost. Sídlem Odvolacího finančního ředitelství je Brno. Odvolací finanční ředitelství řídí ředitel. Ředitele zastupuje zástupce ředitele. Výběr, jmenování a odvolání ředitele a jeho zástupce se řídí zákonem o státní službě. Organizačními útvary jsou Sekce (přímých a nepřímých daní, daňového procesu a majetkových daní) a Odbory (nedaňových agend, evidence tržeb a podpory řízená). V rámci Finanční správy České republiky je finančním úřadům nadřízeným orgánem Odvolací finanční ředitelství, rozhoduje o veškerých odvoláních proti rozhodnutí finančních úřadů bez ohledu na sídlo právnické osoby nebo bydliště obyvatel, delegacích, podnětech na nečinnosti finančních úřadů, provádí řízení o správních deliktech, ukládá postih za zákonem nedovolené úkony, z pověření Ministerstva financí vykonává působnost kontaktního orgánu v rámci mezinárodní spolupráce a mezinárodní pomoci v oblasti správy daní a vymáhání pohledávek. Dále pak vede předepsané evidence a registry pro výkon působnosti finanční správy.¹⁷

2.3.4 Finanční úřady

V České republice je čtrnáct Finančních úřadů a jeden Specializovaný finanční úřad. Finančním úřadům nejsou podřízeny žádné orgány Finanční správy České republiky. Vykonává působnost na území vyššího územního samosprávného celku, jehož název je součástí názvu finančního úřadu (např. Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj) a vybranou působnost na celém území České republiky, tou se rozumí provádění vyhledávací činnosti při správě daní, postup k odstranění pochybností, daňové kontroly či jiné kontrolní postupy.¹⁸ Finančním úřadům je svěřen výkon správy daní, provádí řízení o správních deliktech, převádí výnosy daní, které vybírá a vymáhá a které nejsou příjmem státního rozpočtu, vybírá a vymáhá peněžitá

¹⁶ Organizační struktura GFR | Generální finanční ředitelství | Finanční správa | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 04.02.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/generalni-financni-reditelstvi/organizacni-struktura-gfr>

¹⁷ KRUPÍČKOVÁ, Lenka a Ondřej TRUBAČ. Zákon o Finanční správě České republiky: komentář. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 116 s. ISBN 978-80-7478-444-6. s. 19–30

¹⁸ § 8 odst. 1–2 a § 10 odst. 4 Zákon č. 456/2011 Sb. o Finanční správě České republiky ve znění pozdějších předpisů

plnění, která uložily orgány finanční správy, vede evidence a registry nezbytné pro výkon působnosti orgánů finanční správy, vykonává finanční kontrolu, kontrolu dodržování povinností stanovených právními předpisy upravujícími účetnictví a ukládá účetním jednotkám pokuty podle těchto právních předpisů, z pověření ministerstva financí provádí finanční úřad přezkum a dohled nad hospodařením vybraných veřejnosprávních subjektů. Dále zajišťuje působnost kontaktního orgánů pro mezinárodní spolupráci a vymáhání finančních pohledávek.¹⁹ V rozsahu své kompetence provádí činnost související se zákonem o evidenci tržeb nebo vykonává kontrolu dodržování povinností a zákazů stanovených v zákoně o spotřebních daních.

Specializovaný finanční úřad je příslušným pro vybrané subjekty, jeho působnost je na celém území České republiky. Vybrané subjekty jsou definovány v ZoFS v § 11 odst. 2, řadíme tam tzv. *specifické subjekty*, jako jsou banky, pojišťovny, dále *velké subjekty* s obrátem nad 2 000 000 000 Kč nebo *členovy skupiny* podle § 5a zákona č. 235/2011 Sb. o dani z přidané hodnoty.²⁰

Finanční úřad řídí ředitel, ředitele zastupuje zástupce ředitele, oba jmenuje a odvolává generální ředitel. Finanční úřad zastává funkci správy daní na velmi rozsáhlém území a z důvodu dostupnosti orgánů veřejnosti jsou zřízená územní pracoviště. Územní pracoviště finančního úřadu jednají a vykonávají činnosti v rámci působnosti finančního úřadu. Územní pracoviště a Sekce Územních pracovišť řídí a za jeho konání odpovídá ředitel.

Organizační struktura finančního úřadu je tvořena Oddělením sekretariátu, Sekcí řízení úřadu a Sekcí nebo Odbory územního pracoviště finančního úřadu.

2.4 Komunikace

Komunikace je způsob socializace, proces vzájemného přenosu a sdílení informací. Existuje verbální, neverbální, přímá nebo nepřímá forma komunikace, průběh komunikace můžeme zobrazit modely – komunikačními kanály. Komunikačním kanálem se rozumí sociální a technické podmínky, vytvořené pro přenos informace, v případě více aktérů komunikace vzniká komunikační síť.²¹

¹⁹ KRUPÍČKOVÁ, Lenka a Ondřej TRUBAČ. Zákon o Finanční správě České republiky: komentář. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 116 s. ISBN 978-80-7478-444-6, s. 31–44

²⁰ KRUPÍČKOVÁ, Lenka a Ondřej TRUBAČ. Zákon o Finanční správě České republiky: komentář. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 116 s. ISBN 978-80-7478-444-6, s. 52

²¹ HEGER, Vladimír. Komunikace ve veřejné správě. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012, 256 s. ISBN 978-80-247-3779-9. s. 14

Modely komunikace jsou:

- lineární,
- interakční,
- transakční.

Nejjednodušší model komunikace je *model lineární*, funguje jednosměrným poskytováním informací od komunikátora směrem k adresátovi. Příkladem můžeme uvést veřejnou správu a její informační povinnost, například webové stránky finanční správy, obcí, krajů, úřední desky nebo Portál veřejné správy, CzechPOINT. Druhý model je *interakční komunikace*. Pozice komunikátora a adresáta se v tomto modelu střídají, je vytvořen dialog a zpětná vazba v různém časovém intervalu za použití různých médií – e-mail, datové schránky, telefonní služby. Poslední *transakční model* komunikace je kontinuální, což znamená, že jakýkoliv účastník komunikace je na stejném místě a čase komunikátorem a zároveň i adresátem. Typickým příkladem je přímá osobní komunikace formou rozhovoru, jednání.²²

Komunikaci a komunikační technologie využíváme dnes a denně, „komunikace“ je nedílnou součástí veřejné správy, především je základní součástí eGovernmentu ve formě „elektronické komunikace“.

Myšlenkou eGovernmentu a elektronické komunikace je poskytnout soukromým subjektům větší komfort při kontaktování státu a dalších subjektů veřejné moci, za využití moderních elektronických nástrojů, zrychlením, zjednodušením komunikace, zefektivněním vnitřních procesů orgánů veřejné moci, které povedou k větší dostupnosti a transparentnosti veřejné správy vůči občanům.²³

V předpisových rámcích a směrních Evropské unie můžeme najít několik definic o elektronické komunikaci. Z obsahu těchto směrnic vyplývá, že elektronické komunikace jsou přeprava, přenos a směrování elektronické informace – signálu.²⁴ V České republice je elektronická komunikace definovaná zákonem č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích, prostřednictvím elektronických komunikačních služeb. Dle § 2 písm. n) službou elektronických komunikací se rozumí „*služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů*

²² HEGER, Vladimír. Komunikace ve veřejné správě. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012, 256 s. ISBN 978-80-247-3779-9. s.13–19

²³ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. E-government v České republice: právní a technologické aspekty. 2. podstatně přeprac. a rozš. vyd. / . Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-36-6. s.38–40

²⁴ VANÍČEK, Zdeněk, Pavel MATES a Tomáš NIELSEN. Zákon o elektronických komunikacích: komentář. 2. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde Praha, akciová společnost, 2014, 560 s. Komentář. ISBN 978-80-7201-944-1. s.17

*po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací“.*²⁵

Pro komunikaci s finanční správou existuje více možností, jak může daňový poplatník doručit svá podání a jednat se správcem daně. Se zavedením moderních technologií se změnil přístup úřadu, který v dnešní době preferuje elektronický kontakt. Správce daně jedná se subjektem tzv. neformální a formální cestou. Neformální komunikace zrychluje a zjednodušuje daňové řízení, probíhá prostřednictvím telefonického rozhovoru, smskou, emailovou korespondencí. Tento způsob lze využít u daňových subjektů, kteří se správcem daně spolupracují. Pro daňové řízení nemá takhle neformální komunikace žádné právní účinky. Při kontaktování poplatníka formální cestou správce daně využívá zákonem dostupných možností, jako je písemná forma komunikace hlavně přes datové schránky, poštovní zprostředkovatele nebo ústním jednáním v rámci jednání nebo protokolu. V souladu s aktivním přístupem finanční správy k daňovým subjektům se v praxi využívá nejdříve neformálního kontaktu a následně až při případné nespolupráci poplatníka se využívá nástrojů formální komunikace.

2.5 Základní informační systémy finanční správy a možnosti komunikace

Informační systémy veřejné správy jsou základním kamenem elektronické komunikace mezi orgány veřejné moci a veřejnosti. Informační systémy veřejné správy (dále jen „ISVS“) jsou legislativně upraveny právními předpisy, a to zákonem o informačních systémech veřejné správy č. 365/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů a zákonem o ochraně utajovaných informací a bezpečné způsobilosti č. 412/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů. ISVS je definován jako funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou informační činnost. Každý informační systém zahrnuje data, která jsou uspořádána tak, aby bylo možné

²⁵ §2 písmeno n) Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

jejich zpracování a zpřístupnění, provozní údaje a nástroje umožňující výkon informačních činností.²⁶ Cílem ISVS je organizovaným způsobem předávat informace ostatním účastníkům, formou dostatečně propojeného, přehledného a uživatelsky vlivného systému, který umožňuje bezproblémovou komunikaci všech se všemi.²⁷

2.5.1 Automatizovaný daňový informační systém – ADIS

Je celorepublikovým informačním systémem Finanční správy České republiky. Vývoj systému byl zahájen v 90. letech 20. století a do ostrého provozu byl uveden v roce 1993, který funguje dodnes. Systém od svého počátku prochází neustálou aktualizací a vývojem, přizpůsobuje se novým legislativním a technickým požadavkům, nárokům ze strany uživatelů. ADIS můžeme rozdělit do několika základních částí (úloh):

- daňové jádro – správy daní, úlohy registrace, obecné správy daní, daňové kontroly, přímých a nepřímých daní, majetkových daní a vymáhání,
- daňový servis – společné úlohy evidence písemností a elektronické komunikace EPI, úlohy pro komunikaci, zpracovávání a převody daní EDA, změna místní příslušnosti ZMP,
- obslužný proces – úlohy systémové podpory, údržby jako jsou registry pracovníků správy, správa číselníků a přidělování jednotlivých přístupových práv pracovníkům k úlohám ADIS,
- nedaňové jádro – portál EPO internetová obsluha daňových subjektů a interních uživatelů na vymezených aplikacích.²⁸

Propojením s informačními systémy veřejné správy ADIS přebírá, synchronizuje informace a data ze základních registrů, rejstříků, portálů nebo databází. Dále ADIS zajišťuje výměnu mezinárodních informací a komunikaci s ČNB. Přístup do systému je umožněn nejen správcům daně, ale i daňovým subjektům prostřednictvím aplikací daňového portálu.

²⁶ §2 písmeno b) Zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy ve znění pozdějších předpisů

²⁷ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. E-government v České republice: právní a technologické aspekty. 2. podstatně přeprac. a rozš. vyd. / . Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-36-6. s.48–49

²⁸ Novinky 2016 | Finanční správa | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/novinky/2016> – GFR-studie-posouzeni-ADIS.pdf

2.5.2 Daňový portál

Portál slouží k rychlé a jednoduché komunikaci s finanční správou, jedná se o elektronickou službu (podatelnu) Finanční správy České republiky (dále jen „Finanční správa ČR“). Pomocí aplikací daňového portálu mohou občané zasílat elektronická podání, spravovat certifikáty elektronické evidence tržeb, nahlížet do spisu, zjišťovat stav osobního daňového účtu pomocí daňové informační schránky, podávat žádosti o vrácení DPH v rámci EU nebo nahlížet do registru plátců DPH.

Elektronická podání

Elektronická podání umožňují subjektům nebo jiným osobám komunikovat s finančními úřady elektronicky, a to uznávanými technickými prostředky. Vybrané tiskopisy (zejména daňová přiznání) mají podobu interaktivních formulářů umožňujících jejich snadné vyplnění, nebo je možné použít obecnou písemnost a odeslat jakýkoliv další text, doplněný o vybrané druhy příloh.

Aplikace EPO – „Elektronická podání pro finanční správu“ je elektronickou podatelnou orgánů Finanční správy ČR pro podání v daňových věcech, popř. ostatních podání vůči finanční správě. Pomocí aplikace je možné odeslat podání bez uznávaného elektronického podpisu, s uznávaným elektronickým podpisem, odeslat s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky, popř. uložit k odeslání do datové schránky. V současné době je převážná část aktuálních formulářů dostupná ve verzi aplikace EPO2. Aplikace EPO2 umožňuje, oproti aplikaci EPO1, lepší způsob zpracování formulářů bez vazby na konkrétní prohlížeč Internetu. Vyplnění formuláře podání v aplikaci EPO2 je možné pomocí běžných prohlížečů Internetu. Pro vyplnění formuláře podání přímo v aplikaci EPO1 jsou podporována prostředí operačního systému Microsoft Windows 8, 7 a Vista – Service Pack 2. A lze použít jen prohlížeč Internet Explorer 7, 8 a 9 v 32 bitové verzi. Seznam formulářů dostupných v aplikaci EPO je umístěn na stránce „Přehled formulářů pro finanční správu“ v sekci elektronického podání daňového portálu.

Možnost odeslat podání z portálu lze několika způsoby:

- a) *uznávaným elektronickým podpisem (dále jen „ZAREP“)* – při použití ZAREP je nutné v souladu se zákonem c. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů, použít uznávaný elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu, který bude obsahovat

jednoznačnou identifikaci osoby podle §11. Kvalifikovaný certifikát musí obsahovat "Identifikátor MPSV" (IK MPSV). Tato položka není v certifikátu automaticky obsažena a musí se vložit do kvalifikovaného certifikátu. Tato aplikace není zpoplatněna. V České republice jsou tři akreditovaní poskytovatelé certifikačních služeb: Česká pošta, s.p., eldentity a.s. a První certifikační autorita, a.s.²⁹,

- b) *ověřenou identitou podatele* – a to způsobem, kterým se daňový subjekt hlásí do datové schránky. U tohoto způsobu stačí pouze zadat přihlašovací údaje do datové schránky a není tedy nutné mít zřízení ZAREP,
- c) *bez ZAREP* – je nutné daňový subjekt, který nemá datovou schránku a ani ZAREP aby do 5 dnů po odeslání, potvrdil podání tzv. E-tiskopisem, který je nabídnut k uložení a vytištění hned po odeslání. E-tiskopis může doručit osobně na podatelně místně příslušného územního pracoviště nebo odeslat poštou.

V neposlední řadě lze elektronické podání učinit uložení a odesláním prostřednictvím datové schránky. Pro tato podání je správcem daně zveřejněn formát a struktura souboru „XML“. Pro vytvoření „XML“ souboru lze využít elektronické formuláře aplikace EPO nebo přes některé účetní programy umožňující uložit podání do souboru ve formátu a struktuře, kterou aplikace EPO podporuje.³⁰

2.5.3 Datové schránky

Dne 01.07.2009 vstoupil v účinnost zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, vznikem tohoto zákona následovaly velké novelizační úpravy (např. novela zákona č.499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů, vydána pod č. 190/2009 Sb.). Na základě tohoto zákona byl spuštěn Informační systém datových schránek (dále jen „ISDS“), který je informačním systémem veřejné správy ve smyslu zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Den 01.11.2009 je považován jako den, kdy byl systém uveden do ostrého provozu.

²⁹ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. E-government v České republice: právní a technologické aspekty. 2. podstatně přeprac. a rozš. vyd. / . Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-36-6. s.162-168

³⁰ Elektronická podání pro finanční správu | Daňový portál | Daně elektronicky | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/danovy-portal/elektronicka-podani-pro-financi-spravu>

Tímto dnem byly aktivovány veškeré datové schránky subjektů, do nichž se jejich uživatelé doposud nepřihlásili.³¹ Provoz datových schránek je řízen provozním řádem ISDS, jde o souhrn ustanovení a pravidel vybraných z dokumentů, kterými se řídí Ministerstvo vnitra ČR a spolupracující subjekty a které jsou závazné pro provoz ISDS. Správcem je Ministerstvo vnitra ČR, provozovatelem ISDS je držitel poštovní licence, Česká pošta, s.p.. Informační systém datových schránek zajišťuje bezpečnou a průkaznou elektronickou komunikaci mezi orgány veřejné moci na straně jedné a fyzickými či právnickými osobami na straně druhé, ale také mezi orgány veřejné moci a všemi typy subjektů navzájem.

Datové schránky jsou definovány jako elektronické úložiště určené k:

- *doručování orgány veřejné moci,*
- *provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci,*
- *dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob.*³²

Pomocí datových schránek je možné zasílat dokumenty v elektronické podobě orgánům veřejné moci a také je takto od nich přijímat. Tento způsob komunikace prostřednictvím datových schránek nahrazuje klasický způsob doručování v listinné podobě, protože zákon o datových schránkách zrovnoprávňuje papírovou a elektronickou verzi zasílaného dokumentu. Datovou zprávou jsou elektronická data, která lze přenášet prostředky pro elektronickou komunikaci a uchovávat na záznamových médiích, používaných při zpracování a přenosu dat elektronickou formou.

Komunikace prostřednictvím datových schránek je výše zmíněným zákonem nastavena takto:

Povinně:

- obousměrná komunikace orgánů veřejné moci mezi sebou,
- komunikace orgánů veřejné moci vůči právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám, kterým se zřizuje datová schránka ze

³¹ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. E-government v České republice: právní a technologické aspekty. 2. podstatně přeprac. a rozš. vyd. / . Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-36-6. s.162-168

³² § 2 odst. 2 Zákona č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů ve znění pozdějších předpisů

zákona, a právnickým nebo fyzickým osobám, kterým byla datová schránka zřízena na základě jejich žádosti.

Nepovinně:

- komunikace právnických a fyzických osob vůči orgánům veřejné moci,
- vzájemná komunikace mezi fyzickými a právnickými osobami.

V případě orgánů veřejné moci je za účelem snížení ekonomických nákladů nařízeno povinné použití elektronické formy komunikace. V případě, že právnická nebo fyzická osoba má zřízenou datovou schránku, orgány veřejné moci jsou povinny doručovat v elektronické formě do datové schránky dané osoby.³³

Datové schránky jsou zřízeny ze zákona nebo na žádost. Způsob založení datové schránky se liší podle typu subjektu, pro který má být datová schránka vytvořena. Typ subjektu určuje, zda se jedná o datovou schránku zřizovanou ze zákona automaticky nebo o datovou schránku zřizovanou na žádost.

Typy datových schránek zřízených ze zákona:

- právnická osoba zřízena ze zákona,
- právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- podnikající fyzická osoba DAŇOVÝ PORADCE,
- podnikající fyzická osoba ADVOKÁT,
- podnikající fyzická osoba INSOLVENČNÍ SPRÁVCE,
- podnikající fyzická osoba AUDITOR,
- orgán veřejné moci,
- notář,
- exekutor.³⁴

Pro všechny typy subjektů, kterým se zřizuje datová schránka ze zákona, platí, že datovou schránku zřídí Ministerstvo vnitra ihned poté, co se z příslušného rejstříku dozví o vzniku nového subjektu. Tyto subjekty tedy nemusí, a dokonce ani nemohou o zřízení datové schránky žádat, takováto žádost je bezpředmětná. Po

³³ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. E-government v České republice: právní a technologické aspekty. 2. podstatně přeprac. a rozš. vyd. / . Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-36-6. s.162-168

³⁴ Typy datových schránek | Datové schránky. Datové schránky | Datové schránky [online]. Copyright © 2016 Ministerstvo vnitra ČR. Všechna práva vyhrazena. Provoz datových schránek i webová prezentace zajišťuje [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/zakladni-informace/typy-datovych-schranek>

zřízení datové schránky jsou vygenerovány přístupové údaje a následně předány poštovní přepravě. Oprávněná osoba obdrží zásilku s přístupovými údaji obvykle během tří až pěti pracovních dnů.

Právnícké osoby zřízené ze zákona jsou zejména veřejné vysoké školy, regionální rady regionu soudržnosti nebo zdravotní ústavy. Právnícké osoby zapsané v obchodním rejstříku jsou obchodní korporace a družstva například společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti nebo evropské družstevní společnosti. Podnikající fyzické osobě je ze zákona zřízena datová schránka tehdy, pokud jde o daňového poradce, advokáta, insolvenčního správce nebo auditora. Těmto osobám je datová schránka zřízena bezodkladně poté, kdy jsou zapsáni v příslušné evidenci (rejstříku). Orgánem veřejné moci se rozumí orgány státní správy, orgány územní samosprávy, státní fondy, zdravotní pojišťovny, Český rozhlas a Česká televize, ostatní orgány. Mezi tzv. ostatní orgány veřejné moci například řadíme agrární komory, dětské domovy, církevní, mateřské a základní školy a další. Notářské a exekutorské úřady jsou také považovány za orgány veřejné moci.³⁵

Typy datových schránek zřízených na žádost:

- fyzická osoba,
- podnikající fyzická osoba,
- právnícká osoba,
- orgán veřejné moci.³⁶

Občanovi neboli nepodnikající fyzické osobě je datová schránka zřízena jen na základě podané žádosti. Stejně je tomu tak i u podnikajících fyzických osob, které nejsou daňovým poradcem, advokátem nebo insolvenčním správcem. Na žádost je také zřizována datová schránka právníckým osobám, nezapisujícím se do obchodního rejstříku, jsou to především spolky, nadace, ústavy a další. Každý orgán veřejné moci má ze zákona zřízenou jednu datovou schránku. Je-li to z organizačních důvodů a organizačního uspořádání nutné, aby měl datových schránek zpřístupněných více, může o to požádat. Příkladem můžeme uvést finanční správu a

³⁵ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. E-government v České republice: právní a technologické aspekty. 2. podstatně přeprac. a rozš. vyd. / . Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-36-6. s.162-168

³⁶ Typy datových schránek | Datové schránky. Datové schránky | Datové schránky [online]. Copyright © 2016 Ministerstvo vnitra ČR. Všechna práva vyhrazena. Provoz datových schránek i webová prezentace zajišťuje [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/zakladni-informace/typy-datovych-schranek>

její územní pracoviště, každé z územních pracovišť má založenou svou datovou schránku.³⁷

³⁷ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. E-government v České republice: právní a technologické aspekty. 2. podstatně přeprac. a rozš. vyd. / . Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-36-6. s.162-168

3 ANALÝZA PRÁVNÍHO A REÁLNÉHO STAVU ELEKTRONICKÝCH PODÁNÍ SPRÁVY DANÍ

V předchozí kapitole jsou nastíněny možnosti elektronické komunikace s Finanční správou ČR. Elektronická podání lze učinit prostřednictvím aplikace „Elektronická podání pro Finanční správu – EPO“, která je dostupná na stránkách daňového portálu. Aplikace je elektronickou podatelnou finanční správy, umožňující činit daňová podání a odesílat další písemnosti v elektronické podobě několika způsoby, bez uznávaného elektronického podpisu, s uznávaným elektronickým podpisem, odeslat s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky, popř. uložit k odeslání do datové schránky. Tato část práce vymezuje právní rámec povinností elektronického podání pro Finanční správu ČR podle daňového řádu a zákona o dani z přidané hodnoty. Dále se věnuje analýze celkového počtu elektronických podání a subjektů vedených v evidenci finanční správy a jejich uplatňování v praxi.

3.1 Právní úprava elektronického podání správy daní

Podání datových zpráv orgánům Finanční správy ČR se provádí prostřednictvím společného technického zařízení správců daně nebo na technickém nosiči dat dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „DŘ“). Technické zařízení správce daně je určeno pro příjem elektronických podání pro finanční správu:

- formuláře pro daňovou informační schránku,
- přiznání k dani z nemovitostí,
- přiznání k DPH,
- kontrolní hlášení DPH,
- výpis z evidence pro daňové účely podle § 92a zákona o DPH,
- přiznání k silniční dani,
- souhrnné hlášení VIES,
- formuláře pro Zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS),
- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob,
- oznámení platebního zprostředkovatele podle § 38fa zákona 586/1992 Sb.,

- vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků,
- hlášení k záloze na odvod z loterií a jiných podobných her,
- přiznání k odvodu z loterií a jiných podobných her a daň z hazardních her,
- registrační formuláře,
- podání obecné písemnosti,
- plná moc,
- hlášení plátce daně o dani z příjmů vybírané srážkou,
- vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmu fyzických/právnických osob,
- žádost o přidělení přístupu do Aplikace pro vracení daně z přidané hodnoty plátcům v jiných členských státech,
- žádost podle § 35d odst. 5 zákona o daních z příjmů o poukázání chybějící částky vyplacené plátcem daně poplatníkům na měsíčních daňových bonusech,
- žádost podle § 35d odst. 9 zákona o daních z příjmů o poukázání chybějící částky vyplacené plátcem daně poplatníkům na doplatku na daňovém bonusu z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění
- oznámení o finančních účtech (FATCA, GATCA).³⁸

Přijetí podání učiněného prostřednictvím datové zprávy na společné technické zařízení správců daně se potvrzuje technickým zařízením rovněž prostřednictvím datové zprávy ve formátu p7s s identifikací technického zařízení, na které bylo podání přijato, včetně časového údaje o přijetí. Vzor datové zprávy je uveden v příloze č. 1.

3.1.1 Právní úprava elektronického podání dle daňového řádu

Datovou zprávou se dle § 72 odst. 4 a § 71 odst. 1 písm. a) až c) DŘ rozumí podání učiněné prostřednictvím datové schránky, aplikace EPO podepsané uznávaným elektronickým podpisem nebo aplikací EPO s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky.

³⁸ Informace k doručování datových zpráv pro finanční správu – Stručný přehled | Daně elektronicky | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 02.04.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/strucny-prehled/informace-k-dorucovani-datovych-zprav-4162>

Elektronická podání můžeme chápat ve dvou významech, a to v právním nebo materiálním smyslu. Za elektronické podání v právním smyslu je považováno pouze takové podání, které v konkrétním případě za elektronické považuje zákon, především konkrétní ustanovení zákona – podání učiněné datovou zprávou ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně (§ 72 odst. 4 DŘ), každé podání učiněné prostřednictvím elektronických přenosových technik. V materiálním smyslu lze chápat podání učiněné prostřednictvím elektronických přenosových technik, které daňový řád obecně připouští, bez ohledu na to, zda s využitím dané techniky zákon v konkrétním případě počítá či nikoliv. V tomto smyslu se bude jednat o elektronické podání zejména v případě, kdy je podání učiněné prostřednictvím daňového portálu Finanční správy ČR – EPO, které je následně v zákonné lhůtě 5 dnů potvrzené E–tiskopisem.³⁹

Základní zákonná úprava povinnosti činit vybraná podání elektronicky je vymezena v § 72 odst. 4 DŘ, v níž je uvedeno, že pokud má daňový subjekt nebo jeho zástupce zpřístupněnu datovou schránku nebo má daňový subjekt zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, je povinen vybraná podání dle § 72 odst. 1 DŘ učinit pouze datovou zprávou ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně odeslanou způsobem uvedeným v § 71 odst. 1 DŘ, a to tedy:

- podepsanou způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu,
- prostřednictvím datové schránky,
- s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky.⁴⁰

Pro splnění povinnosti činit vybraná podání elektronicky podle § 72 odst. 4 DŘ je nutné, aby podání bylo vždy činěno výhradně způsobem podle § 71 odst. 1 DŘ. Ustanovení § 71 odst. 3 DŘ se v tomto případě neuplatní, a pokud tedy za těchto okolností podatel vybrané podání učiní způsobem uvedeným v § 71 odst. 3 DŘ, pak se na takové podání bude hledět jako na podání vadné, jehož vada spočívá v nedostatku předepsaného způsobu podání. Správce daně v takovém případě

³⁹ Metodická pomůcka k povinnému elektronickému podání podle § 72 odst. 4 a souvisejících DŘ–Metodika | Daňový proces | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 02.04.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-proces/Metodika/Dr-Metodika/metodicka-pomucka-k-povinnemu-el-podani-7410>

⁴⁰ § 71 odst. 1 písm. a) až b) Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

postupuje podle § 74 DŘ, vyzve podatele, aby vady, spočívající v nedostatku předepsané formy, odstranil. Pokud daňový subjekt vady ve stanovené lhůtě neodstraní, stane se podání neúčinným (§ 74 odst. 3 DŘ). V ustanovení § 74 odst. 4 je nastavena z tohoto pravidla výjimka a podle tohoto ustanovení platí, že pokud je jiná než povinná elektronická forma podání jedinou vadou podání učiněného jinak než elektronicky, ačkoli tak mělo být učiněno, hledí se na něj jako na podání bez vady a správce daně jej zpracuje, aniž by vyzýval k odstranění vad podání.⁴¹

Aby daňovému subjektu vznikla povinnost činit podání elektronicky ve smyslu § 72 odst. 4 DŘ, je nutné, aby ke dni, kdy podání činí, měl zpřístupněnu datovou schránku. Informace o tom, zdali je konkrétní datová schránka zpřístupněna si správce daně může přes IS ADIS dotazem ověřit v Informačním systému datových schránek, kde získá aktuální údaje o datové schránce daňového subjektu. Pokud nemá tuto povinnost činit z důvodu aktivní datové schránky, ale ze zákona uložené povinnosti mít účetní závěrku ověřenou auditorem podle § 20 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů nebo jinými právními předpisy, musí daňový subjekt podávat podání elektronicky ode dne, kdy mu je zákonem uloženo mít účetní závěrku ověřenou auditorem, a trvá až do dne, kdy mu povinnost zanikne.

Podání datovou zprávou ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně se vztahuje výhradně na podání uvedená v § 72 odst. 1 DŘ a jejich přílohy. Tiskopisy jsou zveřejněny na webových stránkách finanční správy. Formulářová podání, která musí být podávána elektronicky dle § 74 odst. 4 DŘ jsou:

- přihláška k registraci,
- oznámení o změně registračních údajů, včetně žádosti o zrušení registrace,
- řádné daňové tvrzení,
- dodatečné daňové tvrzení (kompletní seznam podání viz příloha č.2).

Ve výjimečných případech, kdy k některému tiskopisu není ke dni, kdy je činěno podání, zveřejněn formát a struktura datové zprávy, může poplatník učinit podání datovou zprávou s přílohou, která v tomto speciálním případě nebude ve formátu XML nebo písemně.

Důležité je také brát v potaz typ datové schránky, kterou má osoba činící podání zpřístupněnou a podle, které se určí povinnost činit podání elektronicky dle

⁴¹ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

§ 72 odst. 4 DŘ. Daňový subjekt nebo jeho zmocněný zástupce tedy musí činit podání způsobem podle tohoto paragrafu v případech, kdy bude činit podání související s typem datové schránky, kterou má zpřístupněnu ale také v případě povinnosti mít ověřenou účetní závěrku auditorem.⁴²

Podání dle §72 odst. 4 DŘ musí:

- daňový subjekt s datovou schránkou nepodnikající fyzické osoby má za povinnost činit datovou zprávou podání ve věcech osobních, nesouvisejících s podnikáním – daň z nemovitých věcí,
- v situacích, kdy daňový subjekt s datovou schránkou podnikající fyzické osoby musí činit datovou zprávou podání ve věcech podnikání nebo daňový subjekt s dvěma datovými schránkami – datovou schránkou nepodnikající fyzické osoby a zároveň datovou schránkou podnikající fyzické osoby, musí činit datovou zprávou jak podání osobní, nesouvisející s podnikáním, tak podání ve věcech podnikání,
- poplatník s datovou schránkou zástupce (tedy např. daňový poradce či advokát) musí činit podání vztahující se k jeho činnosti jakožto zástupce a nikoli podání týkající se jeho vlastních povinností, ať již souvisejících či nesouvisejících s jeho podnikatelskou činností. Pokud však bude mít tento daňový subjekt zpřístupněno více datových schránek, bude postup shodný jako v předchozím případě – povinnost činit podání datovou zprávou se bude rozšiřovat o podání související s daným typem zpřístupněných datových schránek,
- v případě smíšených písemností, které se týkají částečně více části např. daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob, které obsahuje jak příjmy z podnikání, tak příjmy z jiné nepodnikatelské činnosti fyzické osoby, jako jsou. příjmy z nájmu nemovitých věcí nezařazených do obchodního majetku, bude mít daňový subjekt povinnost činit podání datovou zprávou, pokud bude mít zpřístupněnu datovou schránku k alespoň jedné z relevantních částí v uvedeném příkladu bude mít povinnost činit podání datovou zprávou, pokud bude mít zpřístupněnu buď datovou schránku nepodnikající fyzické osoby, nebo datovou schránku podnikající fyzické osoby, případně obě,

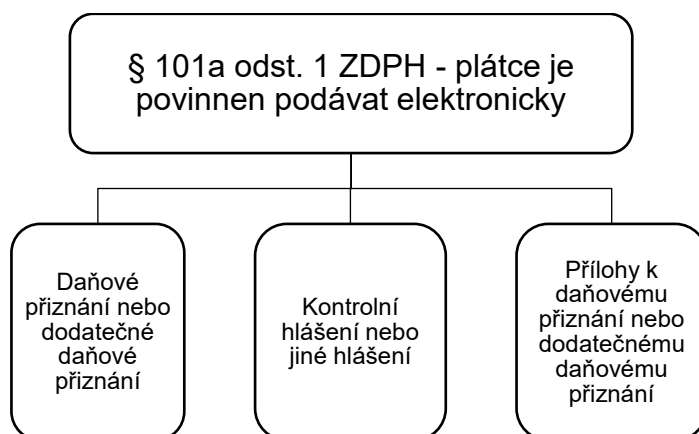
⁴² § 72 odst.4 Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

- za předpokladu povinnosti mít účetní závěrku ověřenou auditorem uložené fyzické osobě, vztahuje se povinnost činit podání datovou zprávou podle § 72 odst. 4 DŘ pouze na podání ve věcech podnikání a na písemnosti smíšené. Pokud tato osoba činí podání osobní, nesouvisející s podnikáním, nevzniká jí povinnost činit toto podání datovou zprávou.⁴³

3.1.2 Zvláštní úprava pro podání daně z přidané hodnoty

Daňový řád vymezuje obecnou úpravu povinnosti činit podání elektronicky, ale jednotlivé daňové zákony mohou obsahovat zvláštní úpravu povinnosti elektronického podávání. Jedním z takových případů je zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDPH“). Primárně je to § 101a odst. 1 o ZDPH, který stanoví, která podání je plátce povinen podávat elektronicky, viz obrázek č. 3.1.

Obrázek 3.1 Povinná podání

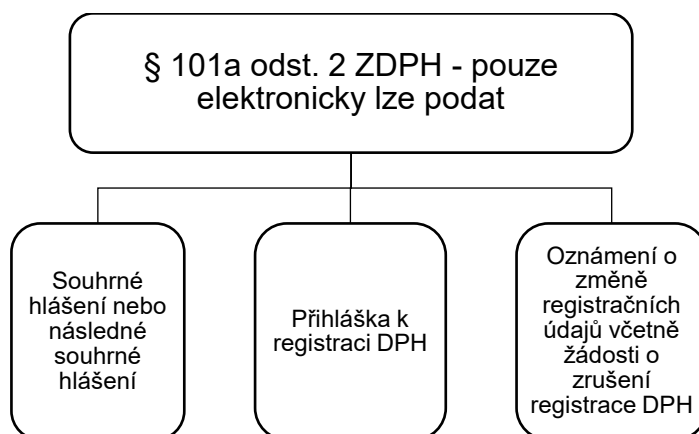

Zdroj: vlastní úprava – zákon o dani z přidané hodnoty § 101a

Důležitým bodem, který je třeba zmínit je § 101a odst. 2 ZDPH (obrázek č. 3.2), jenž předepisuje, jaká podání lze podat pouze elektronicky, a to bez ohledu zdali daňový subjekt má či nemá ze zákona činit podání datovou zprávou.

⁴³ Metodická pomůcka k povinnému elektronickému podání podle § 72 odst. 4 a souvisejících DŘ–Metodika | Daňový proces | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 02.04.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-proces/Metodika/Dr-Metodika/metodicka-pomucka-k-povinnemu-el-podani-7410>

Obrázek 3.2 Povinná podání jen elektronicky

Zdroj: vlastní úprava – zákon o dani z přidané hodnoty § 101a

Ustanovení § 101a odst. 3 ZDPH, nařizuje, že podání vymezena v odstavcích 1 a 2 lze učinit elektronicky pouze datovou zprávou s využitím dálkového přístupu ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně podepsanou způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky, nebo dodatečně potvrzenou za podmínek uvedených v daňovém řádu. V souvislosti s podáními vymezenými v § 101a odst. 1 a 2 ZDPH je důležitým bodem odstavec 4, jenž určuje, že tato podání, nejsou-li učiněna datovou zprávou s využitím dálkového přístupu ve formátu nebo struktuře zveřejněné správcem daně, jsou neúčinná.⁴⁴ Jde o ustanovení speciální vůči § 74 odst. 4 daňového řádu.⁴⁵

Kromě § 101a ZDPH je povinnost činit podání elektronicky v ZDPH stanovena pro plátce žádající o vracení daně podle § 82 ZDPH, plátce podávající výpis z evidence pro daňové účely podle § 82a odst. 5 ZDPH, plátce a identifikované osobu předkládající souhrnné hlášení podle § 102 odst. 3 ZDPH nebo pro osoby povinné k dani v rámci zvláštního režimu jednoho správního místa (tzv. mini one stop shop – § 110a – 110ze ZDPH, kde místně příslušným správcem daně je pouze Finanční úřad pro Jihomoravský kraj).

V ostatních daňových zákonech je povinnost činit podání elektronicky vytyčena např.:

⁴⁴ § 101a odst. 1 až 4 Zákon 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ § 74 odst. 4 DŘ – Pokud vada podání spočívá pouze v tom, že podání bylo učiněno jinak než elektronicky, ačkoliv mělo být učiněno elektronicky, hledí se na něj jako na podání bez vady; to platí pouze pro podání, u nichž tuto skutečnost správce daně předem zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

- pro finanční instituce s oznamovací povinností podle zákona č. 330/2014 Sb., o výměně informací o finančních účtech se Spojenými státy americkými pro účely správy daní je podle tohoto zákona správcem daně Specializovaný finanční úřad,
- některé případy v řízení podle zákona č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření, ve znění pozdějších předpisů,
- podání oznámení platebního zprostředkovatele podle § 38fa zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“),
- vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti podle § 38j odst. 6 ZDP.

Všechny úpravy obsažené v těchto zákonech jsou ve vztahu k daňovému řádu úpravou zvláštní, které mají přednost před obecnými ustanoveními daňového řádu.

3.2 Vady podání a sankce za nesplnění povinností

Obecně je nedostatek předepsané formy podání posuzován jako vada podání a je řešen výzvou k odstranění vad podání. V praxi může nastat situace, kdy podání nebylo daňovým subjektem učiněno elektronicky, ačkoliv tak ze zákona učiněno být mělo. V takovém případě trpí podání vadou, která se označuje jako vada formy podání. Daňový řád pro tyto případy stanovuje výjimku – spočívá-li vada podání pouze v tom, že bylo učiněno jinak než elektronicky, ačkoli mělo být ze zákona učiněno elektronicky, hledí se na něj jako na podání bez vady, ovšem pouze jde-li o podání vymezené v seznamu zveřejněném na internetových stránkách finanční správy (seznam formulářů je přiložen v příloze č. 2) a dále za podmínky, že zvláštní právní předpis nestanoví jinak. V souvislosti s tím je zapotřebí zmínit důležitost zákona o DPH, který pro vybraná podání má zvláštní nařízení pro plátce, viz kapitola 3.1.2 tj. pokud tato podání daňový subjekt neučiní elektronicky, tato podání se stávají neúčinnými a je na ně hleděno, jako by nebyla nikdy podána.⁴⁶

Skutečnost, že na podání doručené jinak než elektronicky, je pohlíženo jako na podání bez vady, neznamená to však, že daňový poplatník za podání učiněné v chybné formě nepostihne žádná sankce. Za nedodržení zákonem stanovené elektronické formy podání vzniká podateli dle § 247a odst. 2 daňového řádu povinnost uhradit pokutu ve výši 2 000 Kč. O pokutě rozhoduje správce daně platebním výměrem, kterou předepíše do evidence daní. Pokutu je třeba uhradit do

⁴⁶ § 74 odst. 4 Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

30 dnů od doručení oznámení. Prekluzivní lhůta pro uložení pokuty je v délce 3 let ode dne, ve kterém došlo k porušení povinností. Sankce 2 000 Kč je ze zákona v pevné výši, tedy bez správního uvážení správce daně, a tudíž není možnost zohlednit okolnosti daného případu. Tato pokuta má trestající a výchovný charakter, která má vést daňové subjekty k dodržování elektronického podávání.⁴⁷

V případě, kdy poplatník nesplněním povinnosti učinit podání elektronicky závažně ztěžuje správu daní, může mu správce daně uložit pokutu až do 50 000 Kč, tuto pokutu lze předepsat subjektu, který opakovaně nečiní podání elektronicky.⁴⁸

3.3 Elektronická podání doručená Finanční správě v ČR

Analýza ukazuje, že v ČR v letech 2012–2016 bylo celkem doručeno Finanční správě ČR 38 305 345 podání. Toto vysoké číslo zahrnuje všechny dostupné možnosti způsoby odeslání. Zaručeným elektronickým podpisem „ZAREP“, s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky „ISDS“, bez elektronického podpisu „BEZ PODPISU“ a podání odeslané přes datové schránky „DatS“. Tabulka 3.1 obsahuje celkové počty přijatých písemností přes aplikaci EPO a datovou schránku, řádek označený jako „celkem“ je součtem všech typů podání v daném roce. Základní tabulka, ze které tato čísla vychází, je uvedena v příloze č. 3.

Tabulka 3.1 Počet elektronických podání v období 2012–2016

ROK	Počty elektronických podání				
	ZAREP	ISDS	BEZ PODPISU	DatS	Celkem
2012	829 329	0	725 911	1 835 588	3 390 828
2013	1 089 269	0	965 040	2 376 174	4 430 483
2014	1 435 147	65 350	1 608 021	3 884 726	6 993 244
2015	1 634 874	637 341	1 371 482	5 351 252	8 994 949
2016	2 085 077	2 000 385	3 701 124	6 709 255	14 495 841

Zdroj: vlastní úprava, data převzaty z Informací o činnosti Finanční správy České republiky (dále jen „FS ČR“) a výroční zprávy 2016

⁴⁷ § 247a odst. 2 Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁸ § 247a odst. 4 Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

Z údajů uvedených v tabulce č. 3.1 v roce 2012 je vidno, že bylo podáno 829 329 podání se zaručeným elektronickým podpisem a s nepatrným rozdílem 103 418 podání bylo učiněno bez elektronického podpisu. Písemnosti podané přes datovou schránku činily 1 835 588. V roce 2012 enormně vzrostlo podání pro výpis z evidence pro daňové účely dle § 92 zákona o dani z přidané hodnoty, tento nárůst lze spatřit mezi jednotlivými druhy podání, viz příloha č. 3. Jedná se zjednodušeně o přenesení daňové povinnosti z původního poskytovatele plnění na odběratele. Toto podání bylo povinné elektronicky podávat ve formátu XML. již v roce 2011 ale jen u předmětu plnění s obchodováním se zlatem, povolenkami a zbožím, v roce 2012 tato povinnost byla rozšířena i o plnění stavebních a montážních prací. V celkovém měřítku bylo v roce 2012 učiněno více než 3 mil. podání.

Oproti roku 2012 je počet elektronických podání za rok 2013 nepatrně navýšen. Se ZAREP bylo přijato 1 089 269 a bez podpisu 965 040 podání. Daňový poplatník přes datové schránky v roce 2013 odeslal o 540 tisíc podání více než v roce 2012. Jak je uvedeno výše v tabulce 3.1, tak v roce 2012 a 2013 nebylo možné v těchto letech učinit podání způsobem ISDS. Celkově bylo v roce 2013 podáno 4 430 483 což je o 31 % elektronických podání více než v roce 2012.

V roce 2014 narostl celkový počet elektronických podání zhruba o jednu třetinu na necelých 7 mil. odeslaných písemností. Toto množství bylo zapříčiněno změnou zákona o DPH, kde byla nově zavedena povinnost elektronického podávání u všech plátců daně s výjimkou některých fyzických osob. V účinnost vstoupil § 101a zákona č. 502/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Touto úpravou všichni plátcí DPH mají nově povinnost podávat daňové přiznání, dodatečné daňové přiznání a hlášení včetně jejich příloh elektronicky. K tomuto ustanovení se vztahuje i přihláška k registraci plátce DPH a oznámení o změně registračních údajů včetně žádosti o zrušení registrace plátce DPH. V § 101a byly stanoveny výjimky pro fyzické osoby, a to za předpokladu, že obrat fyzické osoby nepřekročí nejvýše za 12 bezprostředně po sobě jdoucích kalendářních měsíců 6 miliónů korun, či pokud nebyla stanovena osobě povinné k dani podat daňové přiznání elektronicky zákonem.

V rámci těchto výjimek si fyzické osoby mohly vybrat, jak budou tato podání činit – elektronicky, poštou nebo písemnost odevzdají osobně na podatelně.⁴⁹

V příloze č. 3 můžeme tento vliv v roce 2014 pozorovat na skoro 2 milionovém skokovém nárůstu podání u daně z přidané hodnoty oproti předchozímu roku 2013. Nepatrný nárůst 78 tisíc podání bylo zaznamenáno i u přihlášky k registraci. V rámci propojení s autentizační službou portálu veřejné správy bylo v aplikaci EPO nově umožněno učinit podání elektronicky s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky. Dle tabulky č. 3.1 touto možností bylo doručeno správci daně 65 350 podání.

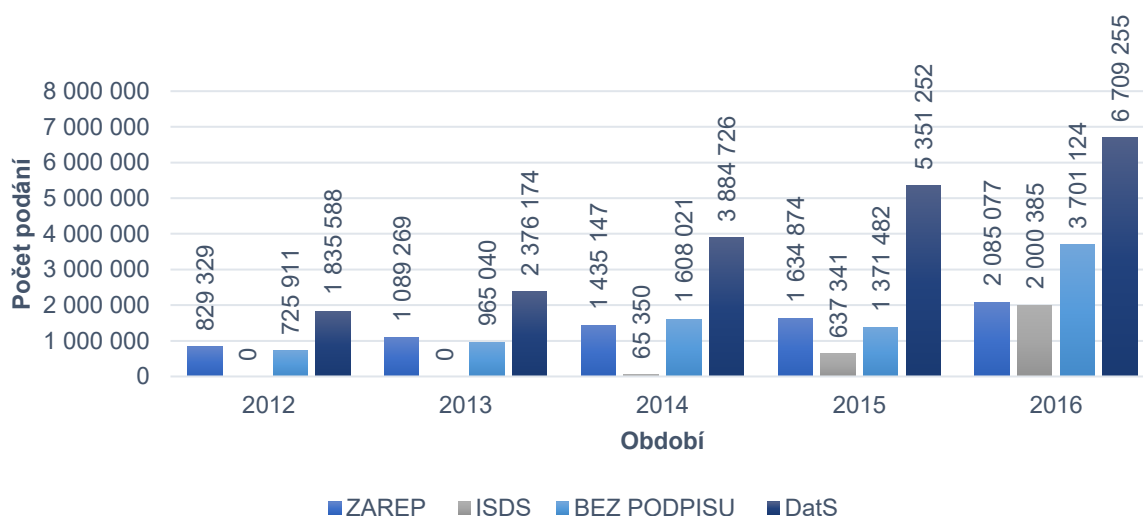
Rok 2015 byl ovlivněn dalším rozšířením povinnosti elektronického podání. Od 01.01.2015 nastala změna zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů. V § 72 odst. 4 byla nově zakotvena povinnost pro daňové subjekty se zpřístupněnou datovou schránkou, činit svá podání pouze prostřednictvím datové zprávy ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně. Podrobněji tato povinnost elektronického podání je vysvětlena v předchozí kapitole 3.1.1. Zároveň došlo i k vytvoření nového výčtu podání, které je potřeba činit elektronicky. V tabulce č. 3.1 je patrný vysoký nárůst podání přes DatS, který je způsobený touto úpravou zákona. Projevuje se počtem 5 351 252 podání učiněných prostřednictvím datových schránek v roce 2015, oproti předchozímu roku, kdy datovou schránkou bylo finanční správě doručeno 3 884 726 podání. Zároveň bylo zaznamenáno i navýšení doručených písemností prostřednictvím aplikace EPO s ISDS, kdy oproti pilotnímu roku 2014 vzrostl počet podání na 637 641. Naopak finanční správa v roce 2015 evidovala pokles podání BEZ PODPISU, přesně o 236 539 písemností méně než v roce 2014. Zapříčiněno to bylo již zmíněnou úpravou daňového řádu, kdy mnoho daňových subjektů mělo zpřístupněnou datovou schránku, doposud neměli povinnost ji aktivně využívat, a proto všechny povinné podání posílali přes aplikaci EPO BEZ PODPISU. Nově však musejí posílat písemnosti skrze datovou schránku, což zapříčinilo již výše definovaný pokles podání BEZ PODPISU. Písemnosti doručené se ZAREP měly jen malé navýšení, zhruba o necelých 200 tisíc podání. Celkový počet doručených souborů v roce 2015 činil 8 994 949.

⁴⁹ 502/2012 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © [cit. 22.04.2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-502?text=%C2%A7%20101#cast5>

Analýzou dostupných dat byl rekordní počet doručených podání Finanční správě ČR zaznamenán v roce 2016 a to 14 495 841 písemností. V roce 2015 nabyla účinnosti novela zákona č. 360/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, původní znění § 101a se novelou zrušuje a stanovuje od 01.01.2016, povinnost pro všechny plátce DPH podávat elektronicky všechny podání bez výjimky, tato povinnost se netýká tzv. identifikované osoby – osoby povinné k dani, které nejsou plátcí, nebo právnické osoby nepovinné k dani jsou také identifikovatelnými osobami, pokud v tuzemsku pořizují zboží z jiného členského státu, které je předmětem daně. Od 01.01.2016 vzniká plátcům daně z přidané hodnoty rovněž povinnost posílat správci daně kontrolní hlášení. Díky těmto změnám lze v tabulce č. 3.1 pozorovat celkové navýšení všech typů podání. Součet u tří typů (ZAREP, ISDS a DatS) se rovná více než 3 milionům doručených písemností správci daně. Nejmarkantnější nárůst lze vyčíst u podání BEZ PODISPU, absolutní číslo se vyšplhalo až na 3 701 124 doručených dokumentů.

Grafu č. 3.1 ukazuje celkový průběh vývoje doručených písemností Finanční správě ČR všemi způsoby elektronického podání, které daňový poplatník může učinit. Z grafu je zřejmé, že v posledních letech se nejvíce zvyšují podání přes datové schránky, ale i přes aplikaci EPO, ať již vlivem legislativních úprav, modernizací technologií nebo z důvodů jednoduchosti a dostupnosti pro daňové subjekty.

Graf 3.1 Celkový vývoj doručených písemností

Zdroj: vlastní úprava, data použité z přílohy č. 3

3.3.1 Daňová přiznání podána v ČR u vybraných daní

V další části analýzy podání u vybraných daní lze pozorovat celkový stabilní růst doručených daňových přiznání (dále jen „DAP“) v období 2012–2016 (tabulka 3.2). U daně z příjmů právnických osob lze pozorovat v roce 2015 velký skok oproti roku 2014, a to o 317 760 elektronicky podaných přiznání. Příčinou tohoto nárůstu bylo už dříve zmiňované zavedení povinnosti podávat vše elektronicky v případě zpřístupněné datové schránky. I když právnickým osobám byly aktivované datové schránky již se spuštěním celého systému datových schránek a zároveň nově vzniklým společnostem byly datové schránky přidělovány a aktivovány automaticky (vyjma právnických osob nezapisujících se do obchodního rejstříku, viz kapitola 2.5.3), tak přesto, elektronickou formu podání nevyužívaly, jak je patrné z průběhu let 2012 až 2014, kdy bylo doručeno jen několik desítek tisíc podání. Fyzické osoby v roce 2016 odevzdali prakticky stejný počet daňových přiznání k dani z příjmů jako v předešlých letech. Z toho zvolilo elektronickou formu podání 17 % poplatníků.

Podobný průběh vývoje je zřetelný i u daně silniční, i když část daňových poplatníků jsou fyzické osoby, lze pozorovat nárůst v roce 2015 na necelých 300 tisíc elektronicky doručených dokumentů. V roce 2016 se počet přijatých daňových přiznání za daň silniční formou papírového podání snížil na pouhých 81 794. Klesající tendence je způsobena tím, že daňových poplatníků (především podnikající fyzické osoby) si zřídili datovou schránku, zaručený elektronický podpis případně se naučili aktivně využívat aplikaci EPO z důvodu zavedení nových elektronických formulářů jiných daní, s čímž souvisí to, že podávání jednoho papírového přiznání pro ně nemá smysl.

Počet daňových přiznání z daně nemovitých věcí se v průběhu sledovaného období pohybuje okolo 4 milionů podání. Z čehož plyne, že občané elektronickou formu podání moc nevyužívají, a ti co využívají, tak musí ze zákonných důvodů (mají zřízenou datovou schránku jako fyzická osoba) nebo je tato varianta pro ně jednodušší.

V celkovém každoročním srovnání je nejvíce daňových přiznání přijato v souvislosti s daněmi z nemovitých věcí, je to pochopitelné, protože poplatníků daně z nemovitostí je mnohem více než právnických nebo podnikajících fyzických osob. Tato provedená analýza vyplývá z tabulky č. 3.2.

Tabulka 3.2 Počet doručených podání u vybraných daní

Počet podaných daňových přiznání za období		2012	2013	2014	2015	2016
Daň z příjmů právnických osob	celkový počet podání	375 864	396 439	414 987	428 441	478 348
	z toho elektronicky podáno	38 309	54 324	102 404	420 164	435 011
	z toho elektronicky podáno (%)	10,2 %	13,7 %	24,7 %	98,1 %	90,9 %
Daň z příjmů fyzických osob	celkový počet podání	1 912 839	2 117 088	2 123 150	2 107 309	2 164 964
	z toho elektronicky podáno	41 435	57 059	104 129	278 367	372 983
	z toho elektronicky podáno (%)	2,2 %	2,7 %	4,9 %	13,2 %	17,2 %
Daň silniční	celkový počet podání	427 295	443 203	437 609	459 271	445 023
	z toho elektronicky podáno	52 286	81 915	157 131	297 423	363 229
	z toho elektronicky podáno (%)	12,2 %	18,5 %	35,9 %	64,8 %	81,6 %
Daň z nemovitých věcí	celkový počet podání	3 992 700	3 802 076	3 852 452	3 942 889	4 027 492
	z toho elektronicky podáno	20 851	19 728	24 374	44 226	56 841
	z toho elektronicky podáno (%)	0,5 %	0,5 %	0,6 %	1,1 %	1,4 %

Zdroj: vlastní úprava, data převzata z veřejně dostupných statistik FS ČR

3.3.2 Uplatňování elektronického podání podle typu subjektů

Podání pro finanční správu může učinit každý občan České republiky. Finanční správa rozděluje daňové poplatníky ve své agendě na registrované a neregistrované subjekty. Registrační povinnost k příslušným daním mají právnické osoby, fyzické osoby, cizinci a zahraniční právnické subjekty podle části páté „Registrace“ zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů. Neregistrovanými subjekty jsou ve většině případů poplatníci daně z nemovitých věcí nebo někteří poplatníci daně z příjmů fyzických osob. Počet evidovaných subjektů v průběhu let 2012–2016 roste, od začátku sledovaného období do konce roku 2016 přibylo 870 625 aktivních daňových poplatníků. Skokový nárůst je pozorován mezi rokem 2012 a 2013, v dalším sledovaném období je zaznamenáno jen nepatrné navýšení daňových

subjektů, výjimkou je rok 2014 kdy došlo k 30 tisícovému poklesu daňových subjektů, pravděpodobně z důvodů přirozeného úbytku, viz tabulka 3.3.

Tabulka 3.3 Daňoví poplatníci v evidenci FS ČR

Počet daňových subjektů v ČR					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet aktivních daňových subjektů ČR	6 340 332	7 090 532	7 063 695	7108047	7 210 957

Zdroj: vlastní úprava, data převzaty z veřejně dostupných statistik FS ČR

Dále je uvedeno uplatňování elektronického podání podle typu subjektů:

1. Daňový subjekt je právnickou osobou, společnost má ze zákona zpřístupněnou datovou schránku a je kvartálním plátcem DPH. Poštovním zprostředkovatelem je správci daně doručen E–tiskopis DPH a jeden soubor z daňového portálu.
2. Podnikající fyzická osoba, má zpřístupněnou datovou schránku jako fyzická osoba a je měsíčním plátcem DPH. Dne 25. března 2018 podává na podatelně místně příslušného územního pracoviště několik dokumentů. Potvrzení tzv. E–tiskopis k DPH, daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob. Prostřednictvím datové schránky poslal daňové přiznání z nabytí nemovitých věcí ve formátu pdf.
3. Občan má aktivní datovou schránku jako fyzická osoba a podává na konci ledna osobně na podatelně řádné daňové přiznání k dani z nemovitých věcí.
4. Právnická osoba společnost s. r. o., zmocní neomezenou plnou mocí svou účetní. Zmocnitel a ani zmocněnec tuto plnou moc nepodali místně příslušnému územnímu pracovišti. Koncem ledna účetní činí podání vůči finanční správě a elektronicky podává daňová přiznání k dani silniční, vyúčtování daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických, tato podání podepisuje svým zaručeným elektronickým podpisem.
5. Podnikatel si 3. března 2018 zřídil datovou schránku jako podnikající fyzická osoba. Téhož dne podává osobně na podatelně daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2017.

4 ZHODNOCENÍ PRÁVNÍHO A REÁLNÉHO STAVU ELEKTRONICKÝCH PODÁNÍ SPRÁVY DANÍ

Právní úprava má jasně stanovena pravidla, kterými se daňový subjekt musí řídit. V elektronickém podávání od roku 2012 došlo k celé řadě zásadních změn, které přímo dopadají na daňového poplatníka, ať už se jedná o změny v daňovém řádu, v zákoně o DPH nebo jen přirozeným růstem subjektů. Ve zkratce lze říci, že první změny se dotkly téměř všech právnických osob a podnikajících fyzických osob, poté se povinnosti elektronického podání rozšířily na fyzické osoby s datovými schránkami. Od roku 2016 musí všichni bez rozdílu dodržovat pravidla elektronického podání dokumentů pro finanční správu. Závěrečná část kapitoly 4 je věnována celkovému zhodnocení vývoje elektronických podání pro Finanční správu ČR, uplatňování elektronických podání dle typu subjektů a vybraných daní. Dále jsou popsány možné výhody elektronického podávání a jejich případné nevýhody.

4.1 Zhodnocení celkového vývoje počtů elektronických podání

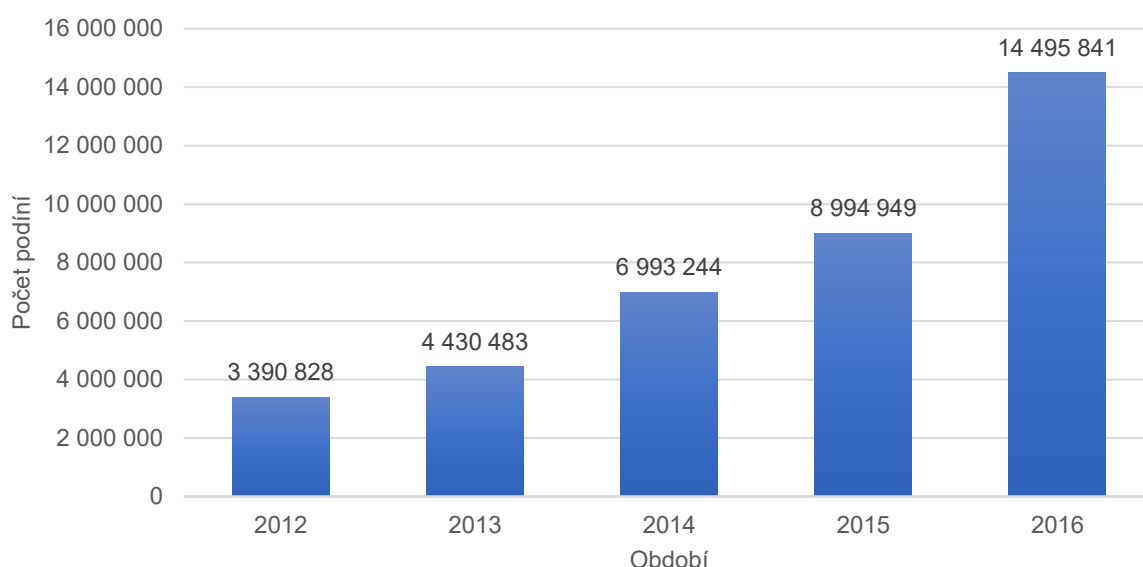
Analýzou celkového vývoje počtu elektronických podání je pozorovatelný postupný nárůst doručených písemností, od porovnávaného počátku období je k roku 2016 daňovými subjekty učiněno více než 11 miliónu podání. V roce 2013 celkové navýšení počtu podání činilo 30,7 % oproti roku 2012, mírné navýšení bylo ovlivněno dvěma faktory, a to skokovým růstem počtu daňových subjektů evidenci finanční správy viz tabulka č. 3.3 a rozšířením daňové povinnosti pro plátce DPH v roce 2012.

Díky zavedení povinnosti elektronického podávání u všech plátců daně s výjimkou některých fyzických osob, rok 2014 zaznamenal skoro 58% nárůst oproti předcházejícímu roku. Mezi rokem 2014 a 2015 byl de facto stejný rozdíl jak mezi lety 2012 a 2013. Změna daňového řádu, přesněji zavedení elektronické povinnosti podání pro poplatníky s aktivní datovou schránkou v roce 2015 výrazným způsobem neovlivnila vývoj celkového počtu elektronických podání vůči finanční správě.

V posledním sledovaném roce 2016 došlo vůči předchozímu roku k nejvyššímu přírůstku a to 61,20 % doručených podání pro finanční správu. Navýšení je zapříčiněno úpravou § 101a zákona o DPH, kde je stanovena povinnost pro plátce DPH od 01.01.2016 podávat elektronický všechna podání bez výjimky a zároveň je zaveden nový typ podání, tzv. kontrolní hlášení. Zhodnocení daného období je znázorněno v grafu č. 4.1, kde je na rozdíl od předchozí tabulky č. 3.1 a

grafu č. 3.1 znázorněn čistě sumarizovaný součet všech doručených dokumentů obsahující údaje o celkovém počtu elektronických podání finanční správě. Z analýzy provedené v části 3.3 je patrné, že k vyššímu nárůstu elektronických podání došlo v letech, ve kterých byly přijaty legislativní změny týkající se nových povinnosti elektronického podání (tj. v letech 2012–2016).

Graf 4.1 Celkový počet elektronických podání

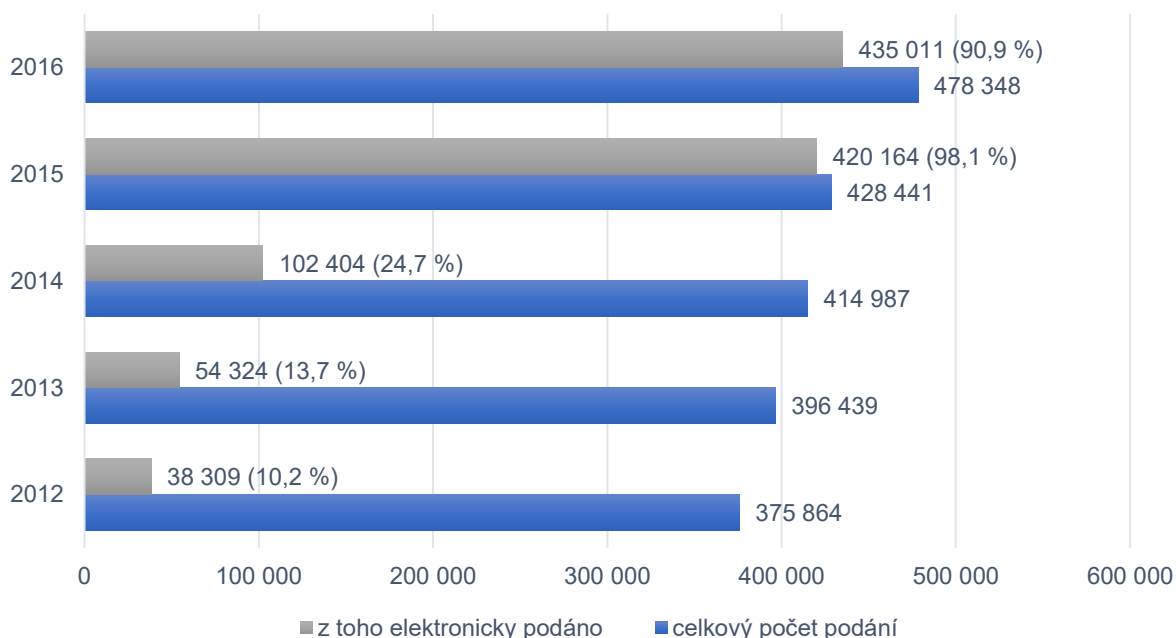
Zdroj: vlastní zpracování data převzata z tabulky č. 3.1

4.2 Zhodnocení podaných daňových přiznání u vybraných daní

Zásadní zlom pro daňové poplatníky k dani z příjmů právnických osob nastává v roce 2015, a to díky nově zavedeným povinnostem v elektronickém podávání v daňovém řádu. V předchozích letech je evidovaný nepatrný zlomek elektronicky doručených podání. V roce 2014 je podáno 414 987 přiznání k dani z příjmů právnických osob, z toho necelých 100 tisíc je elektronicky. Od roku 2015 kdy vstupuje v účinnost novela daňového řádu a povinnost elektronického podání u poplatníků vlastních aktivní datovou schránku (§ 72 odst. 4), finanční správa dosáhla navýšení elektronického podání a přiměla daňové subjekty aktivně využívat své datové schránky. Podíl elektronicky podaných přiznání dosáhl v roce 2015 98,1 % z celkového počtu doručených podání k dani z příjmů právnických osob. Počet podání datovou schránkou činil 265 tisíc přiznání a přes daňový portál 154 745 podání. V následujícím roce 2016 byl zaznamenán podobný trend v počtech podání

(90,9 % elektronicky přijatých přiznání, viz graf č. 4.2), jak je uvedeno v příloze č. 3. Oproti tomu roky 2012, 2013 a 2014 dosáhly podílově elektronicky podaných písemností maximálně 25 % z celkového počtu doručených písemností, jak si můžeme všimnout níže v grafu č. 4.2. Z průběhu vývoje u této daně je patrné, jak zásah státu v roce 2015 pozitivně ovlivnil vývoj elektronické komunikace. Se současnou platnou legislativou týkající se povinnosti elektronického podávání lze předvídat, že v nadcházejících letech bude vývoj elektronicky podaných přiznání podílově stejný jako v období let 2015–2016.

Graf 4.2 Podíly elektronických podání daně z příjmů právnických osob k celkovému počtu podání

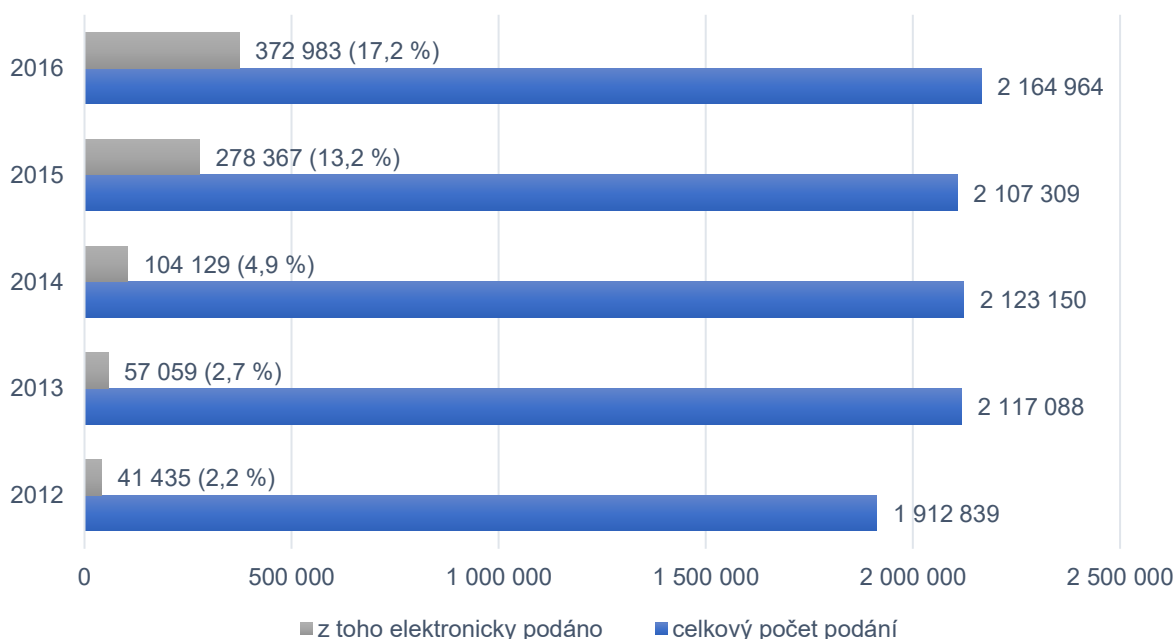

Zdroj: vlastní zpracování data převzata z tabulky č. 3.2

Oběma typům daní od roku 2015 téměř shodně stoupl počet doručených písemností. U daně z příjmů fyzických osob a silniční daně jsou v roce 2015 evidovány nárůsty podání doručených datovou schránkou, vysoká čísla ukazují i podání odeslané způsobem BEZ ZAREP, jak v roce 2015, tak v roce 2016. Nevýhoda při tomto posledním způsobu odeslání pro daňové poplatníky spočívá v tom, že stejně musí tato podání potvrdit tzv. E–tiskopisem, a to prostřednictvím poštovních služeb nebo osobně na úřadě. Podíly elektronicky doručených přiznání u fyzických osob jsou procentuálně nižší oproti silniční dani, a to z důvodu, že objem celkového počtu podaných přiznání k dani z příjmů fyzických osob je vyšší. Nejvyšší

podíl 17,2 % elektronicky podaných přiznání k dani z příjmů fyzických osob byl zaznamenán v roce 2016, oproti rokům 2012–2013, kdy elektronická podání činila jen okolo 2,5 % (údaje plynoucí z grafu 4.3).

Graf 4.3 Podíly elektronických podání daně z příjmů fyzických osob k celkovému počtu podání

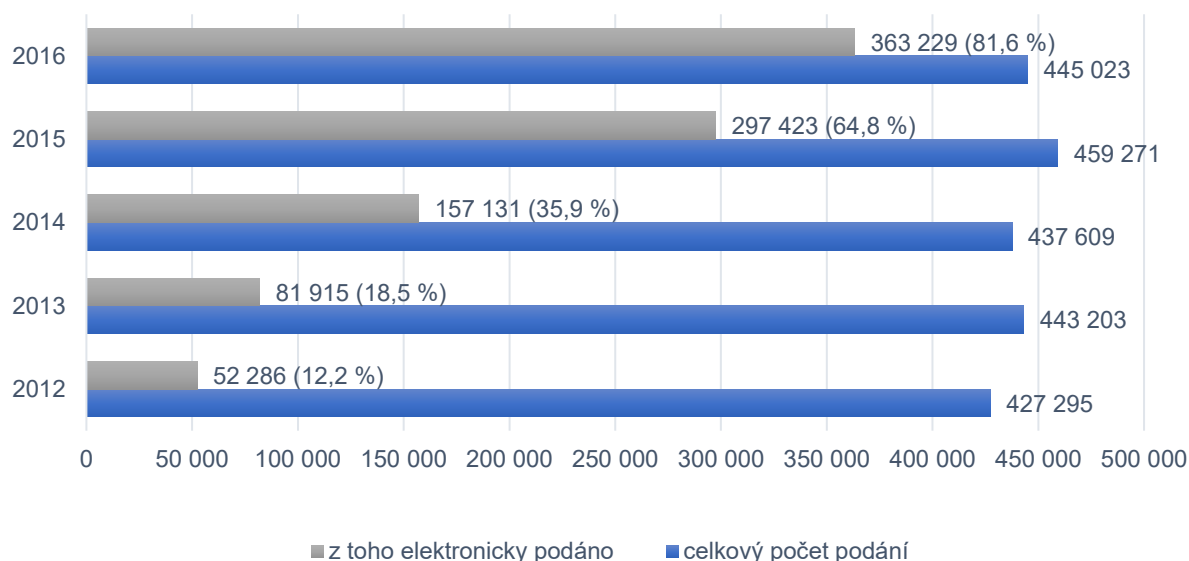

Zdroj. vlastní zpracování data převzata z tabulky č. 3.2

U daně silniční je celkové množství doručených písemností značně menší, než je tomu u daně z příjmů fyzických osob. Tomu odpovídají i vyšší procentuální podíly v jednotlivých letech např. v roce 2013 to bylo jen 18,5 %, kdežto v roce 2016 podíl elektronicky podaných přiznání k dani silniční činil 81,6 %, viz graf 4.4. Z celkového pohledu oba typy daní mají úměrný růst, který koreluje se zavedením novel v zákonech.

K uvedenému můžeme konstatovat to, že poplatníci daně silniční jsou většinou podnikatelé nebo právnické osoby, kteří činí podání častěji a jsou zblhlí v elektronickém podáváníí, aktivně využívají svou datovou schránku. Fyzické osoby (pokud to nemají stanovené zákonem) svá daňová přiznání podávají raději v papírové podobě.

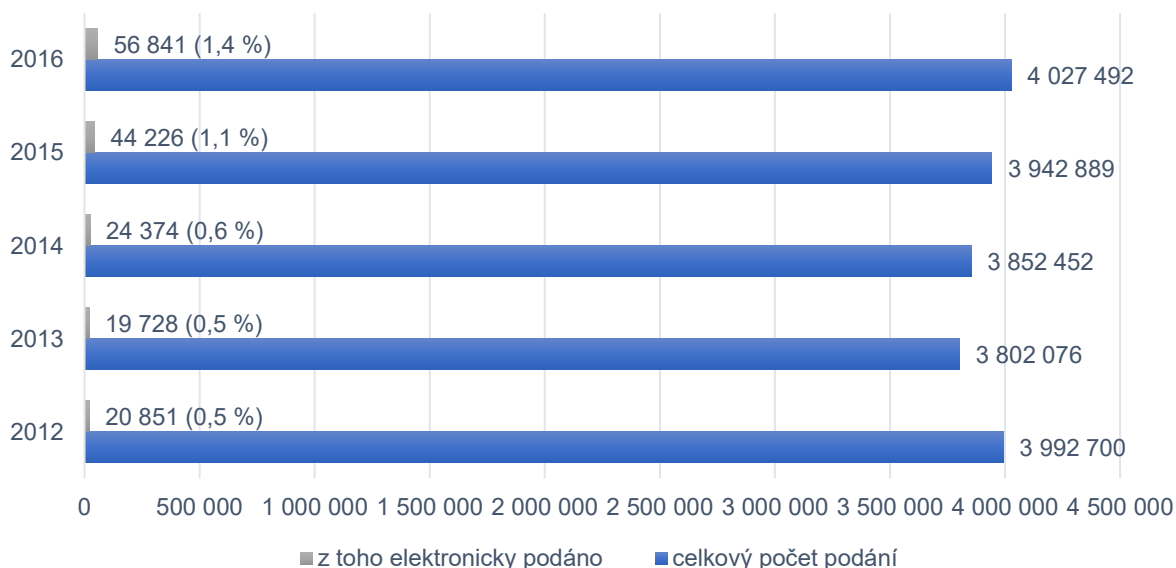
Graf 4.4 Podíly elektronických podání daně silniční k celkovému počtu podání

Zdroj. vlastní zpracování data převzata z tabulky č. 3.2

Ze statistických údajů vyplývá, že počty elektronicky doručených daňových přiznání k dani z nemovitých věcí k celkovému zhruba 4milionovému počtu doručených písemností jsou v průběhu sledovaného období nízké a tvoří maximálně 1,4 % podání (viz graf 4.5). Absolutně nejvyšší počet elektronicky doručených daňových přiznání činil v roce 2016 necelých 57 tisíc podání. Na základě provedené analýzy v kapitole 3.3.1 lze konstatovat, že stále nízká čísla elektronického podání jsou zapříčiněna tím, že dílčí a zkrácená dodatečná přiznání lze učinit pouze v listinné podobě, zároveň také malou informovaností široké veřejnosti o možnosti elektronického podání nebo zřízení datových schránek. Tento fakt může být také ovlivněn tím, že daňová přiznání k dani z nemovitých věcí podává občan ve většině případů jen jednou, a pokud u něj nenastanou nějaké změny ve vlastnictví, následující období nemusí vyplňovat znovu daňové přiznání.

Graf 4.5 Podíly elektronických podání daně z nemovitých věcí k celkovému počtu podání

Zdroj: vlastní zpracování data převzata z tabulky č. 3.2

4.3 Zhodnocení uplatňování elektronických podání dle typu subjektu

Příklady aspektů uplatňování elektronických podání u vybraných typů subjektů:

U právnických osob – daňový subjekt učinil určitá podání finanční správě. Lze konstatovat, že poplatník učinil všechna podání vůči správci daně správně. Dle § 72 odst. 4 DŘ společnost musí všechna formulářová podání činit elektronicky prostřednictvím datové schránky nebo aplikace EPO s ověřenou identitou podatele. Co se týče DPH, tak dle § 101a má firma možnost odeslat podání přes daňový portál bez podpisu a následně dodat potvrzení E-tiskopis. Poplatník v tomto případě nijak neporušil zákonnou úpravu elektronického podání, protože zákon o DPH je zvláštní úpravou, která má přednost před daňovým řádem.

U podnikající fyzické osoby, která činí různá podání, jenž se netýkají jen ekonomické činnosti podatele. Podnikatel v tomto případě učinil všechna podání správně, subjekt sice má datovou schránku pro fyzické osoby, ale daňové přiznání k dani z příjmů nemusí podávat elektronicky dle § 72 odst. 4 DŘ, protože podnikatelská činnost se nevztahuje na soukromou. Daňové přiznání z nabytí nemovitých věcí bylo doručeno bez vady, podatel dodržel formát i strukturu dokumentu. Pdf. formát je v tomto případě také korektní, jelikož formulář daňového

přiznání daně z nabytí nemovitých věcí není zveřejněn správcem daně v seznamu podání pro Finanční správu ČR. V rámci DPH je podání učiněno náležitě, prostřednictvím daňového portálu a následně potvrzeno E-tiskopisem do 5 dnů od odeslání, kdy podle zákona o DPH (§ 101a) má subjekt povinnost podávat vše elektronicky.

U občana, podávajícího daňového přiznání k dani z nemovitých věcí, podatel učinil chybu a daňové přiznání nepodal elektronicky prostřednictvím své datové schránky. Správce daně na toto podání bude hledět jako na bezvadné dle § 74 odst. 4 DŘ. Zároveň bude daňovému subjektu vystavena pokuta za nedodržení zákonem stanovené elektronické formy podání ve výši 2 000 Kč dle § 247a DŘ.

V případě, kdy **za právnickou osobu činí podání zmocněnec**, musí správce daně u těchto podání provést tzv. ověření oprávněnosti. Na základě této kontroly je pracovník vyměřovacího oddělení systémem upozorněn, že tato podání jsou podepsána neoprávněnou osobou. V běžné praxi je za této situace daňový subjekt kontaktován neformální cestou např. telefonický rozhovor s jednatelem společnosti. Správce daně sdělí nedostatky spočívající v podání a vyzve k jejich nápravě podáním nových daňových přiznání podepsaných oprávněnou osobou, což je v tomto případě datová schránka firmy případně je zapotřebí odevzdat plnou moc udělenou účetní. Doložením plné moci je učiněna náprava vadného podání a správce daně zpracuje daňová přiznání. V případě, kdy daňový subjekt nereaguje na neformální kontakt, správce daně postupuje dle § 74 DŘ a vydává výzvu k odstranění vad podání.

Podnikatel učinil vše správně, správce daně v době zpracovávání daňového přiznání byl systémem upozorněn, že daňový poplatník má zřízenou a aktivní datovou schránku a měl toto podání učinit elektronicky. Následnou kontrolou v dotazovacím systému ISDS správce daně zjistil, že v době podání daňového přiznání datová schránka nebyla zpřístupněna tzn. že daňový subjekt se do systému nepřihlásil a datovou schránku tak neaktivoval. Na základě tohoto zjištění pracovník přiznání nahraje do daňové úlohy ADIS a na podání je hleděno jako na podání bez vady.

V celkovém kontextu uvedených příkladů můžeme pozorovat různorodost každého podání učiněného pro finanční správu, kdy na každé podání je pohlíženo jinak. Správce daně musí brát na zřetel mnoho faktorů před samotným zpracováním podání. Zároveň by měl být daňový subjekt před podáním dokumentů obeznámen

se zákonnými povinnostmi elektronického podání, a tím předejít zbytečným komplikacím.

4.4 Výhody a nevýhody elektronického podání

Výhody pro správce daně spočívají již ve výše zmíněné úspoře času a zjednodušení práce. Automatické nahrání podání ve formátu xml. do úlohy systému ADIS v současné době značně urychluje práci, oproti dřívějšímu způsobu nahrávání daňových přiznání, kdy správci daně každé podání pracně zapisovali do podacího deníku a ručně nahrávali do ADISu. Umožněním nahrání elektronického podání přímo do úlohy se úplně změnil způsob práce správce daně. Místo pořizování daňových přiznání do systému, se nyní mají možnost zabývat více kontrolní a analytickou činností. Výhody současného systému elektronického podání pro daňové subjekty jsou v zásadě totožné s výhodami, které z tohoto plynou pro správce daně, tedy jednoduchost a úspora času. Konkrétně se to projevuje v možnostech snadného vyplnění a odeslání formulářů, přehlednosti daňového portálu a rozsáhlého přístupu k informacím a ePodpoře.

Nevýhody pro správce daně v elektronizaci, a především v zavedení elektronického podávání najdeme jen těžko. V případě daňového poplatníka můžeme určitou nevýhodu pozorovat v neochotě učit se novým věcem. Nehledě na to, že všichni poplatníci nemusí být technicky zdatní v ovládání výpočetní techniky, činit podání elektronicky je pak pro tyto poplatníky problém. Další možnou nevýhodu můžeme spatřovat v legislativních úpravách, kdy nemusí být vždy tyto změny v zákoně srozumitelné a jednoznačné. Stejně zásadní může být i nízká informovanost občanů o výhodách datové schránky, kdy mnozí z nich ani neví, co datová schránka je.

Finanční správa si uvědomuje, že elektronizace daní má své výhody, je velmi důležitá, šetří peníze, čas a usnadňuje práci. V rámci klientského přístupu k daňovým subjektům, proto každým rokem rozvíjí a upravuje svou internetovou aplikaci elektronická podání – EPO s cílem usnadnit tuto komunikaci mezi poplatníkem a úřadem, a zároveň činí legislativní úpravy, jak je zmíněno výše, bohužel i za cenu, že to může znamenat komplikace pro některé občany, kteří nejsou počítačově zdatní. Pro tyto daňové subjekty je nevýhodný i fakt, že i když učiní podání přes daňový portál, pokud nevlastní datovou schránku či elektronický podpis, i nadále

budou muset doručit finančnímu úřadu dodatečné potvrzení s jejich vlastnoručním podpisem.

5 ZÁVĚR

Cílem práce byla analýza a zhodnocení elektronických podání při správě daní, s využitím aktuálních právních předpisů. Výzkum byl zaměřen na elektronickou komunikaci s finanční správou, s orientací na druhy této komunikace a celkové zhodnocení vývoje elektronicky doručených písemností. K dosažení stanoveného cíle byla použita metoda analýzy současných legislativních úprav a statistických údajů o elektronických podáních doručených Finanční správě ČR.

Jak již bylo zmíněno v úvodu této bakalářské práce dnešní doba je pevně spjata s moderními technologiemi a elektronickou komunikací. Dokonce si ani v některých případech neumíme představit komunikaci bez telefonu nebo počítače. S rozmachem digitální komunikace ovšem také roste potřeba jasných pravidel, která jsou pro bezpečnou komunikaci nezbytná, a to především ve veřejné správě. Neustálým vývojem a aktualizací je zajištěno správné fungování elektronické komunikace ve veřejné správě. Finanční správa ČR se nemalou měrou podílí na vývoji elektronizace, v našem případě elektronické komunikace s cílem zpřístupnit a usnadnit komunikaci mezi veřejností a správcem daně.

Elektronické podání v daňové správě je nástroj, který má za úkol zrychlit a usnadnit práci daňovým subjektům na straně jedné a na straně druhé zjednodušit a zefektivnit činnosti správců daně. V současnosti daňový subjekt může učinit elektronická podání několika způsoby. Lze konstatovat, že i s rozmachem elektronické komunikace všude kolem nás, finanční správa musela daňové poplatníky k elektronické komunikaci donutit, a to formou různých zákonných opatření. I se zavedením datových schránek v roce 2009 a dostupnou aplikací EPO jsou evidovány stále nízké počty doručených elektronických podání v letech 2012 a 2014. Například u daně z příjmu právnických osob, kdy podíl v tomto období činil od 10,2 % do 24,7 % elektronicky podaných přiznání, což je jen malé procento vzhledem k celkovému počtu doručených písemností (k roku 2014 bylo učiněno 414 987 podání) firem využívajících své datové schránky. Z toho plyne, že pokud daňový subjekt neměl povinnost činit podání elektronicky, elektronickou formu podání nevyužíval a raději vše podával osobně na úřadě. Rozdíl více jak 11 milionů podání v průběhu 5 let je toho důkazem. Jako důvod, proč daňoví poplatníci nevyužívali elektronickou komunikaci již dříve, se nabízí neochota většiny daňových poplatníků učit se novým věcem.

Elektronická komunikace přináší mnoho výhod nejen správcům daně, ale především daňovým subjektům. Nejenom, že jim zrychlí a usnadní práci, jak je zmíněno výše, ale ušetří jim i spoustu času, který by jinak strávili ve frontách na podatelkách finančních úřadů nebo u správců daně na vyměřovacích odděleních. A nesmíme také zapomenout zmínit i negativní psychologický efekt, kterého budou ušetřeni – a to mnohdy nevrlych poplatníků stojících v řadě.

V souvislosti se zavedením legislativních úprav v daňovém řádu, zákoně o dani z přidané hodnoty případně v jiných zákonech, celkový počet elektronicky doručených písemností finanční správě na konci roku 2016 činil 14 495 841 podání. Z toho celkový počet elektronicky doručených písemností v roce 2016 činil o 61,20 % více než v roce 2015, datových zpráv (elektronických podání) bylo o 113,7 % více a písemností doručených datovou schránkou přímo na Finanční úřady meziročně vzrostl na 25,4 %. Nejvyšší podíl elektronických podání u vybraných daní byl u daně z příjmů právnických osob v roce 2015 a to ve výši 98,1 % z celkového počtu podání, tak vysoké procento podílu bylo způsobeno zásahem státu v podobě zavedení povinnosti elektronicky podávat formulářová podání v případě aktivní datové schránky. Naopak nejnižší podíl elektronických podání byl v roce 2012 u daně z nemovitých věcí, který činil 0,5 %. V následujících letech se dá očekávat, že počet elektronických podání nadále poroste, ať již vlivem legislativních zásahů, zavedením nových povinností pro daňové subjekty nebo populárním trendem dnešní doby elektronické komunikace. Proto další elektronizace daňové správy je nezbytná a stát by měl učinit takové kroky, aby vyplnění daňového přiznání trvalo poplatníkům jen pár minut a pro správce daně by jeho zpracování bylo co nejefektivnější. Vyšší podíl elektronických podání by časem mohl vést i ke snížení administrativy.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní prameny

HEGER, Vladimír. *Komunikace ve veřejné správě*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 256 s. ISBN 978-80-247-3779-9.

KOPŘIVA, Miloslav a Jaroslav NOVOTNÝ. *Manuál k daňovému řádu: [výklad k jednotlivým ustanovením zákona, rozdíly proti zákonu o správě daní a poplatků, judikatura, příklady: zapracování změn účinných od 1.1.2013]*. 2. rozš. a aktualiz. vyd. Ostrava. ISBN 978-80-7208-947-5.

KRUPIČKOVÁ, Lenka a Ondřej TRUBAČ. *Zákon o Finanční správě České republiky: komentář*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 116 s. ISBN 978-80-7478-444-6.

MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. 2. podstatně přeprac. a rozš. vyd. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-36-6.

MRKÝVKA, Petr. *Finanční právo a finanční správa díl I*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 381 s. ISBN 80-210-3578-1.

MRKÝVKA, Petr. *Finanční právo a finanční správa díl II*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 381 s. ISBN 80-210-3579-X.

RADVAN, Michal. *Daně a správa daní*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015, 129 s. Učebnice Právnické fakulty MU, sv. č. 503. ISBN 978-80-210-7746-1.

VANÍČEK, Z., P. MATES a T. NIELSEN. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde Praha, akciová společnost, 2014, 560 s. ISBN 978-80-7201-944-1.

Elektronické prameny

Daně | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 08.02.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane>

Elektronická podání pro finanční správu | Daňový portál | Daně elektronicky | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/danovy-portal/elektronicka-podani-pro-financni-spravu>

Generální finanční ředitelství. Studie posouzení stávajícího daňového IS Finanční správy ČR [online]. Finanční správa [cit. 12. 4. 2016]. Dostupné z: [http://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/novinky/2016 – GFR-studie-posouzeni-ADIS.pdf](http://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/novinky/2016-GFR-studie-posouzeni-ADIS.pdf)

Hlavní činnosti | Základní informace | Ministerstvo financí ČR. Ministerstvo financí ČR [online]. Copyright © 2005 [cit. 04.02.2018]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/hlavni-cinnosti>

Informace k doručování datových zpráv pro finanční správu – Stručný přehled | Daně elektronicky | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 02.04.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/strucny-prehled/informace-k-dorucovani-datovych-zprav-4162>

Metodická pomůcka k povinnému elektronickému podání podle § 72 odst. 4 a souvisejících DŘ–Metodika | Daňový proces | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 02.04.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-proces/Metodika/Dr-Metodika/metodicka-pomucka-k-povinnemu-el-podani-7410>

Organizační struktura GFR | Generální finanční ředitelství | Finanční správa | Finanční správa. Finanční správa [online]. Copyright © 2013 [cit. 04.02.2018]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/generalni-financni-reditelstvi/organizacni-struktura-gfr>

Typy datových schránek | Datové schránky. Datové schránky | Datové schránky [online]. Copyright © 2016 Ministerstvo vnitra ČR. Všechna práva vyhrazena. Provoz datových schránek i webové prezentace zajišťuje [cit. 10.03.2018]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/zakladni-informace/typy-datovych-schrank>

Legislativa

Zákon č. 365/2000 Sb., ze dne 14. září 2000 o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů, částka 99. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-365>

Zákon č. 353/2003 Sb., ze dne 26. září 2003 o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, částka 118. Dostupné z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-353>

Zákon č. 235/2004 Sb., ze dne 1. dubna 2004 o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, částka 78. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235>

Zákon č. 127/2005 Sb., ze dne 22. února 2005 o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, částka 43. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-127>

Zákon č. 300/2008 Sb., ze dne 17. července 2008 o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, částka 98. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300>

Zákon č. 280/2009 Sb., ze dne 22. července 2009 daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, částka 87. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280>

Zákon č. 456/2011 Sb., ze dne 23. prosince 2011 o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, částka 157. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456>

Zákon č. 502/2012 Sb., ze dne 19. prosince 2012, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, částka 188. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-502>

SEZNAM ZKRATEK

ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
DAP	daňová přiznání
DatS	datové schránky
DPH	Daň z přidané hodnoty
DŘ	zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
EPO	Elektronická podání pro Finanční správu
EU	Evropská unie
FS ČR	Finanční správa České republiky
ISDS	Informační systém datových schránek
ISVS	Informační systémy veřejné správy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)
ZAREP	Uznávaný elektronický podpis
ZDP	zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZDPH	zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZoFS	zákon č. 456/2011 Sb. o Finanční správě České republiky

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen „VŠB-TUO“) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne: 11.05.2018

jméno a příjmení studenta

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	Vzor datové zprávy
Příloha č. 2	Seznam podání pro Finanční správu ČR
Příloha č. 3	Výchozí tabulka udávající počty elektronických podání

Příloha č. 1 Vzor datové zprávy

DSLDP1-9999999999-20130122-093456-potvrzení.p7s

Zobrazení datové zprávy aplikací:

Opis elektronického potvrzení podání

"podle § 73 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, pro podání učiněné prostřednictvím datové zprávy opatřené uznávaným elektronickým podpisem a odeslané na společné technické zařízení správců daně."

Finančnímu úřadu v, ve, pro: Moravskoslezský kraj

DIČ: CZ9999999999

Název daňového subjektu: Jan Test

Ulice a číslo: Spořitelní 238

Obec: Frýdlant nad Ostravicí

PSČ: 739 11

Písemnost: Daňové přiznání k dan silniční

Období: 1.1.2016 - 31.12.2016

Identifikace zařízení: CN=Spolecne technicke zarizeni spravcu dane, OU=0, O=Česká republika – Generální finanční ředitelství, C=CZ

Datum a čas podání: 22.01.2016 09:35:21

Podací číslo: 31146

Název souboru: DSLDP1-9999999999-20130122-093456

Kontrolní číslo: 00be1-9e37f-db6e9-cf-172c0-58b18-4073b

Opis elektronického potvrzení podání

Zdroj: Vlastní úprava, webové stránky Finanční Správy ČR – daně elektronicky.

Povinnost činit podání elektronicky dle § 72 odst. 4 daňového řádu se nevztahuje na podání, pro něž nebyly zveřejněny formát a / nebo struktura podání, tzn. na podání, která nejsou k dispozici na daňovém portálu v sekci Elektronická podání pro Finanční správu → Elektronické formuláře (tzv. „EPO podání“).

Seznam podání pro Finanční správu ČR:

- Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období od roku 2009 včetně, s výjimkou Přiznání k dani z příjmů fyzických osob pro poplatníky mající pouze příjmy ze závislé činnosti ze zdrojů na území České republiky (včetně daňových nerezidentů České republiky)
- Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za zdaňovací období a za části zdaňovacích období od roku 2010 včetně; s výjimkou Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dle § 38j odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických nebo právnických osob za zdaňovací období a za části zdaňovacích období od roku 2010 včetně
- Přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období od roku 2009 včetně
- Přiznání k dani silniční za zdaňovací období od roku 2009 včetně
- Přiznání k dani z nemovitých věcí / Přiznání k dani z nemovitostí na zdaňovací období od roku 2011 včetně
- Hlášení k záloze na odvod z loterií a jiných podobných her podle § 41g zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, za zdaňovací období a části zdaňovacích období od roku 2013 včetně
- Přiznání k odvodu z loterií a jiných podobných her podle § 41f zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, za odvodové období a části odvodových období od roku 2013 včetně
- Přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období od roku 2009 včetně¹
- Přihláška k registraci pro fyzické osoby
- Přihláška k registraci pro právnické osoby

- Přihláška k registraci pro plátcovy pokladny
- Přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty
- Oznámení o změně registračních údajů
- Žádost o zrušení registrace

Zdroj: vlastní úprava, elektronická úřední deska FS ČR

Příloha č. 3 Výchozí tabulka udávající počty elektronických podání

Počty elektronických podání		2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15
Daň z nemovitých věcí	ZAREP	6 193	3 695	4 664	6 025	6 874	114,1
	ISDS	X	X	157	5 426	13 309	245,3
	bez podpisu	9 808	12 085	12 346	13 365	16 710	125,0
	DatS	4 850	3 948	7 207	19 410	19 948	102,8
Daň z přidané hodnoty	ZAREP	315 576	391 504	632 609	684 400	740 774	107,9
	ISDS	X	X	32 170	268 465	660 523	246,0
	bez podpisu	84 581	148 238	837 217	689 765	755 151	109,5
	DatS	358 871	557 939	1 375 558	1 665 702	1 857 019	111,5
Kontrolní hlášení DPH	ZAREP	–	–	–	–	680 165	XX
	ISDS					722 543	XX
	bez podpisu					2 321 544	XX
	DatS					1 816 039	XX
Souhrnné hlášení VIES	ZAREP	115 010	117 130	133 135	136 110	135 688	99,7
	ISDS	X	X	5 391	44 320	101 173	228,3
	bez podpisu	133 281	143 558	113 171	75 695	53 423	70,6
	DatS	253 470	261 920	310 041	345 841	290 284	113,3
Daň silniční	ZAREP	26 764	33 367	47 088	63 847	70 133	109,8
	ISDS	X	X	78	20 587	58 953	286,4
	bez podpisu	7 850	16 915	38 542	62 997	75 178	119,3
	DatS	17 672	31 633	71 423	149 992	158 965	106,0
Daň z příjmů FO	ZAREP	17 512	20 830	30 506	54 533	61 425	112,6
	ISDS	X	X	399	22 863	65 846	288,0
	bez podpisu	14 214	22 006	41 130	69 402	99 632	143,6
	DatS	9 709	14 223	32 094	131 569	146 080	111,0
Daň z příjmů PO	ZAREP	19 836	22 834	29 997	65 599	65 188	99,4
	ISDS	X	X	694	48 471	101 587	209,6
	bez podpisu	3 449	5 713	12 448	40 675	19 163	47,1
	DatS	15 024	25 777	59 265	265 419	249 073	93,8
Obecná podání	ZAREP	31 998	39 458	31 238	34 966	34 360	98,3
	ISDS	X	X	762	5 175	10 246	198,0
	DatS	2 330	7 158	7 877	13 329	15 703	117,8
Hlášení platebního zprostředkovatele	ZAREP	88	55	67	42	41	97,6
	bez podpisu	19	34	30	23	40	173,9
	DatS	13	22	18	18	23	127,8
Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	ZAREP	20 735	25 763	40 025	55 970	57 905	103,5
	ISDS	X	X	156	25 481	62 064	243,6
	bez podpisu	12 011	19 052	32 838	41 135	33 197	80,7
	DatS	22 270	33 853	76 944	164 185	164 198	100,0
Daňová informační schránka	ZAREP	7 162	7 283	5 865	4 185	4 172	99,7
	ISDS	X	X	729	2 485	4 095	164,8
	DatS	4	2	1	0	0	XX
Daňový portál – služby	ZAREP	7 659	7 787	9 484	8 485	8 551	100,8
	ISDS	X	X	6 244	14 553	19 594	134,6
	DatS	1	2	1	1	2	200,0

Podání státních orgánů a bank	ZAREP	8 345	2 698	1 720	2 197	2 193	99,8
Žádost o přístup do aplikace pro vrácení daně v rámci EU	ZAREP	1 950	1 974	1 942	1 547	1 274	82,4
	ISDS	X	X	24	787	955	121,3
	DatS	61	0	1	0	0	XX
Daň vybíraná srážkou	ZAREP	15 464	19 056	30 024	43 695	48 461	110,9
	ISDS	X	X	108	18 928	47 682	251,9
	bez podpisu	6 772	11 087	20 820	28 035	22 510	80,3
	DatS	15 953	25 869	57 293	128 483	136 828	106,5
Žádost o vrácení DPH do/z jiných zemí EU	ZAREP	48 775	49 888	52 222	53 119	54 444	102,5
	ISDS	X	X	X	X	X	XX
Žádost dle § 35d ZDP	ZAREP	10 912	14 552	27 724	35 929	31 719	88,3
	ISDS	X	X	1 287	14 215	24 362	171,4
	bez podpisu	738	1 753	5 551	7 163	4 220	58,9
	DatS	7 528	15 222	46 436	82 552	78 646	95,3
Výpis z evidence pro daňové účely podle § 92a ZDPH	ZAREP	173 155	209 515	258 950	279 760	46 038	16,5
	ISDS	X	X	11 059	97 928	25 818	26,4
	bez podpisu	451 761	546 756	411 205	282 677	56 399	20,0
	DatS	390 347	447 219	574 227	689 770	108 336	15,7
Příhlášky k registraci	ZAREP	2 176	5 098	14 018	18 577	22 091	118,9
	ISDS	X	X	3 560	27 111	53 810	198,5
	bez podpisu	1 400	3 781	19 643	19 619	226 794	156,00 ¹
	DatS	2 871	9 111	40 839	67 913	70 405	103,7
Odvod z loterií a jiných podobných her	ZAREP	19	44	65	121	112	92,6
	ISDS	X	X	4	121	239	197,5
	bez podpisu	27	81	73	104	88	84,6
	DatS	0	79	250	606	596	98,3
Žádost o registraci smlouvy o důchodovém spoření	ZAREP	–	84 525	1 581	855	0	0,0
	ISDS		X	1	6	0	0,0
	DatS		4	3	3	0	0,0
Hlášení / Vyúčtování pojistné(-ho) na důchodové spoření	ZAREP	–	32 213	82 163	82 767	13 237	16,0
	ISDS			2 404	19 952	6 323	31,7
	bez podpisu		33 981	63 007	33 206	4 277	12,9
	DatS		48 523	135 086	154 220	26 652	17,3
Zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS)	ZAREP	–	–	60	97	33	34,0
	ISDS			123	285	123	43,2
	bez podpisu			X	7 621	12 798	167,9
Oznámení FATCA	ZAREP	–	–	–	48	199	414,6
	ISDS				182	301	165,4
Žádost o autentizační údaje do EET	ISDS	X	X	X	X	20 839	XX
CELKEM	ZAREP	829 329	1 089 269	1 435 147	1 634 874	2 085 077	127,5
	ISDS	0	0	65 350	637 341	2 000 385	313,9
	bez podpisu	725 911	965 040	1 608 021	1 371 482	3 701 124	269,9
	DatS	1 835 588	2 376 174	3 884 726	5 351 252	6 709 255	125,4

Zdroj: vlastní úprava data převzaty z Informací o činnosti FS ČR a výroční zprávy 2016

X – způsob odeslání nebyl možný; – tento formulář v daném roce neexistoval; XX – nelze porovnat